

KON.430.1.1.2025

Nr ewid. 59/2025/P/25/001/KON

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie budżetu państwa w 2024 r.
w części 29 – Obrona narodowa

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

Dyrektor Departamentu Obrony Narodowej

Michał Paweła

/podpisano elektronicznie/

Akceptuję:

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Michał Jędrzejczyk

/podpisano elektronicznie/

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, czerwiec 2025 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
+48 22 444 50 00
nik@nik.gov.pl
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
2. OCENA OGÓLNA	6
3. UWAGI I WNIOSKI	8
4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA	9
4.1. DOCHODY BUDŻETOWE	9
4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH	9
4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ	39
4.4. KSIĘGI RACHUNKOWE	39
5. USTALENIA INNYCH KONTROLI.....	41
6. INFORMACJE DODATKOWE	43
7. ZAŁĄCZNIKI	45
7.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK KONTROLOWANYCH W RAMACH CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA	45
7.2. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH JEDNOSTEK.....	46
7.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA	47
7.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA.....	50
7.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA	53
7.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA	59
7.7. INFOGRAFIKA: WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA.....	62
7.8. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI	63

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2024, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 29 – Obrona narodowa.

Zakres kontroli

[1] Analiza porównawcza danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27.

[2] Realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

[3] Sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał, w zakresie operacji finansowych.

[4] Przegląd analityczny ksiąg rachunkowych dysponenta – Dyrektora Generalnego Ministerstwa Obrony Narodowej.

[5] Nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa.

Okres objęty kontrolą

Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2024. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2015–2023 okres kontroli obejmuje również te lata.

Część 29 – Obrona narodowa

Dysponentem części 29 – Obrona narodowa jest Minister Obrony Narodowej¹. Minister kieruje w czasie pokoju całokształtem działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej², w tym gospodarką finansową resortu obrony narodowej.

Dział obrona narodowa obejmuje w czasie pokoju zadania z zakresu spraw obronnych Państwa oraz SZ RP, bezpieczeństwa cyberprzestrzeni w wymiarze militarnym, udziału Rzeczypospolitej Polskiej w wojskowych przedsięwzięciach organizacji międzynarodowych oraz zadań wynikających z zobowiązań militarnych powziętych z tytułu umów międzynarodowych. Wydatki części 29 przeznaczono przede wszystkim na sfinansowanie zadań z zakresu Centralnych Planów Rzeczowych³. Ponadto 13,5 % wydatków kontrolowanej części budżetu państwa w 2024 r. stanowiła wpłata do Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych⁴.

Zrealizowane w 2024 r. dochody w części 29 – Obrona narodowa wyniosły 188 969,4 tys. zł, co stanowiło 0,03 % ogółu dochodów budżetu państwa wykonanych w 2024 r.

W ustawie budżetowej na 2024 r., na sfinansowanie potrzeb obronnych ujęto środki w wysokości 118 140 000,0 tys. zł, co stanowiło 3,1 % Produktu Krajowego Brutto (PKB)⁵, przy czym w części 29 – Obrona narodowa zaplanowano 117 519 821,0 tys. zł, a w dziale 752 Obrona narodowa w innych częściach budżetu 620 179,0 tys. zł. W ciągu roku zmniejszono plan wydatków w części 29 – Obrona narodowa o kwotę 1 924 864,0 tys. zł. Kwota pierwotnie planowanych wydatków na 2024 r. była wyższa o 20 599 312,0 tys. zł, tj. o 21,3 % w porównaniu do planu na rok 2023 (96 920 509,0 tys. zł). Natomiast wartość planu po zmianach za 2024 r. była wyższa od planu po zmianach na rok 2023 o kwotę 18 479 841,4 tys. zł, tj. o 19 %.

Dodatkowym źródłem środków finansowych przeznaczanych corocznie na obronność był utworzony na podstawie art. 41 *ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny*⁶ Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych, zarządzany przez Bank Gospodarstwa Krajowego⁷. Podstawowym celem Funduszu było zapewnienie finansowania lub dofinansowania zadań wynikających z Programu Rozwoju Sił Zbrojnych, ustanowionego przez Ministra ON.

Faktycznie na sfinansowanie potrzeb obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w 2024 r. wydatkowano 118 092 769,9 tys. zł ze środków budżetu państwa, w tym 115 491 043,4 tys. zł w części 29 – Obrona narodowa (13,8 % wydatków budżetu państwa) oraz 2 601 726,5 tys. zł w dziale 752 Obrona narodowa ujętym w innych częściach budżetu państwa.

¹ Dalej: Minister ON lub Minister.

² Dalej: SZ RP.

³ Dalej: CPR.

⁴ Dalej też: FWSZ lub Fundusz.

⁵ Wartość Produktu Krajowego Brutto określona w założeniach do projektu budżetu państwa na rok 2024 z czerwca 2023 r. – 3778,0 mld. zł.

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 248, ze zm. Dalej: ustawa o obronie Ojczyzny.

⁷ Dalej: BGK.

W ramach wydatków z części 29, Minister ON przekazał na rzecz FWSZ środki w łącznej wysokości 15 631 220,0 tys. zł na podstawie art. 41 ust. 4 pkt 11 ustawy *o obronie Ojczyzny*. Z uwagi na fakt, że Fundusz funkcjonował poza budżetem państwa, jego działania nie zostały objęte niniejszą kontrolą. W 2024 r. przeprowadzono odrębną kontrolę pn. *Planowanie i realizacja zadań finansowanych przez Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych w 2023 r.*, której ustalenia przedstawiono w pkt. 5 niniejszej Informacji, a kwestie zobowiązań pochodzących z finansowania dłużnego FWSZ zostały częściowo zbadane w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. w cz. 98⁸.

W 2024 r. w części 29 – Obrona narodowa funkcjonowało 93 dysponentów środków budżetu państwa, z tego: dysponent części budżetowej, 26 dysponentów trzeciego stopnia podległych bezpośrednio Ministrowi, w tym Dyrektor Generalny Ministerstwa Obrony Narodowej⁹, dwóch dysponentów drugiego stopnia (Dowódca Garnizonu Warszawa, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych) i podległych im 64 dysponentów trzeciego stopnia.

Ponadto wśród jednostek nadzorowanych przez Ministra ON znajdowały się, m.in. uczelnie wojskowe, instytuty badawczo-rozwojowe, muzea, Agencja Mienia Wojskowego¹⁰ oraz Zakład Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego¹¹.

⁸ Wystąpienie pokontrolne z kontroli P/25/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w częściach 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, 97 – Przychody i rozchody związane z prefinansowaniem zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i 98 – Przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, nr KBF.410.1.09.2025.

⁹ Dalej: DG MON.

¹⁰ Dalej: AMW.

¹¹ Dalej: ZIOTP.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*¹². Wyniki kontroli przedstawione zostały w wystąpieniach pokontrolnych skierowanych do kierowników 10 skontrolowanych jednostek. Z uwagi na fakt, że ustalenia kontroli w Służbie Wywiadu Wojskowego¹³ zostały ujęte w wystąpieniu, któremu nadano klauzulę „Tajne”, wyniki te nie zostały zaprezentowane w niniejszej Informacji.

Szczegółowe informacje dotyczące dochodów oraz wydatków budżetu państwa wykonanych w części 29 przedstawione zostały w załącznikach 7.4. i 7.5., natomiast wykaz skontrolowanych jednostek oraz informacje o uzyskanych dochodach i wykonanych wydatkach przez te jednostki przedstawiono w załączniku 7.1. do niniejszej Informacji.

¹² Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

¹³ Dalej: SWW.

2. OCENA OGÓLNA

**Najwyższa Izba Kontroli
ocenia w formie
opisowej wykonanie
budżetu państwa
w 2024 r. w części 29 –
Obrona narodowa.**

Najwyższa Izba Kontroli sformułowała opisową ocenę wykonania budżetu państwa w 2024 r. w części 29 – Obrona narodowa.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że Minister ON podjął działania w celu wyeliminowania podnoszonych w poprzednich latach przez Izbę nieprawidłowości dotyczących dokonywania niecelowych przedpłat w ramach Programu Foreign Military Sales¹⁴ oraz niewłaściwego planowania wydatków¹⁵, co poprawiło efektywność wykonania budżetu państwa w 2024 r., pomimo że w obszarach tych NIK zidentyfikowała pojedyncze nieprawidłowości. Były to niecelowe przekazanie środków na rachunek powierniczy w wysokości 400 mln zł w ramach jednej z 13 badanych zaliczek na dostawę sprzętu wojskowego, a także nierzetelne oszacowanie i zaplanowanie wpłaty na FWSZ, które uniemożliwiało stwierdzenie korelacji pomiędzy kwotą planowaną, a potrzebami Funduszu w zakresie kosztów obsługi instrumentów dłużnych, nie zostało też potwierdzone w żadnej dokumentacji. Należy podkreślić, że rzetelne planowanie wpłat do Funduszu ma kluczowe znaczenie nie tylko wobec rosnących kosztów jego obsługi, ale również dla umożliwienia efektywnego zarządzania jego płynnością przez BGK.

Istotny wpływ na sformułowaną przez NIK ocenę miał wadliwy proces zarządzania w resorcie obrony narodowej, zarówno wieloletnimi projektami, jak i kontraktami zbrojeniowymi. W przypadku dwóch projektów¹⁶ finansowanych z budżetu środków Unii Europejskiej doszło do materializacji ryzyk, na które NIK wskazywała w poprzednich latach. Opóźnienia i problemy w ich realizacji w skrajnie negatywnym scenariuszu mogą spowodować utratę udzielonego wsparcia w kwocie blisko 580 mln zł. Z kolei niewłaściwe zarządzanie kontraktami skutkowało utratą przez Skarb Państwa ponad 7,6 mln zł, w wyniku zawarcia niekorzystnej dla Skarbu Państwa umowy na usługę zarządzania projektem oraz podpisania wadliwego aneksu uniemożliwiającego wyegzekwowanie nałożonych wcześniej kar umownych. Powyższe ustalenia w zakresie kontraktów dokonane w Agencji Uzbrojenia¹⁷ wskazują na możliwość niedostosowania struktury tej jednostki do rosnącej liczby realizowanych zadań, a także złożoności i różnorodności zawieranych kontraktów, w tym w zakresie źródeł finansowania.

¹⁴ Dalej: FMS.

¹⁵ [1] Usprawnienie systemu planowania wydatków budżetowych poprzez ograniczenie przypadków pozostawiania nierozdysponowanych kwot w planie finansowym dysponenta części; [2] Zwiększenie nadzoru nad weryfikacją celowości zmian dokonywanych w CPR.

¹⁶ „Budowa ogólnopolskiej platformy wysokiej jakości i dostępności e-usług publicznych w podmiotach leczniczych utworzonych i nadzorowanych przez MON” (Dalej: Projekt e-zdrowie) oraz Inwestycji A2.6.1. pn. „Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych, usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne w zakresie Satelitarnego Systemu Obserwacji Ziemi (SSOZ) – Mikroglob w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności” (Dalej: Projekt Mikroglob).

¹⁷ Dalej: AU lub Agencja.

Na ocenę budżetu państwa w części 29 wpłynęły także istotne nieprawidłowości w zakresie:

- udzielenia przez Ministra dofinansowania w formie subwencji zamiast dotacji w wysokości ponad 36 mln zł, tj. w sposób niezgodny z art. 7 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o *utworzeniu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi*¹⁸,
- nierzetelnego nadzoru Ministra nad przeprowadzaniem cyklicznych postępowań konkursowych pn. „Strzelnica w powiecie”, w ramach których wydatkowano z budżetu państwa w 2024 r. kwotę ponad 12 mln zł¹⁹,
- zatwierdzenia zawierającego błędy sprawozdania z wykorzystania dotacji podmiotowej przyznanej Akademii Sztuki Wojennej²⁰,
- niewłaściwie sformułowanego algorytmu służącego podziałowi środków finansowych przeznaczonych dla uczelni wojskowych na zadania związane z obroną narodową.

Powyższe nieprawidłowości świadczą o niewłaściwym nadzorze Ministra ON w ww. obszarach.

Najwyższa Izba Kontroli podkreśla, że sprawnie funkcjonująca kontrola zarządcza, o której mowa w art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o *finansach publicznych*²¹ powinna zapobiec w uniknięciu części stwierdzonych nieprawidłowości, jak np. zawnioskowaniu o uruchomienie środków z rezerwy celowej na kwotę 103,9 tys. zł bez uprzedniej analizy zasadności tego wniosku, a także nieterminowemu zawieraniu umów cywilnoprawnych z konsultantami krajowymi w ochronie zdrowia.

Łączna wartość skontrolowanych przez NIK wydatków u dysponentów III stopnia wyniosła 11 097 120,8 tys. zł, co stanowiło 9,6 % wydatków ogółem części 29, w ramach której stwierdzono nieprawidłowości na łączną kwotę 444 730,5 tys. zł, które dotyczyły przede wszystkim:

- ujęcia wydatków w łącznej kwocie blisko 200 tys. zł w błędnej klasyfikacji budżetowej,
- braku zwiększenia wartości środków trwałych o kwotę 8,9 mln zł.

Analogicznie jak w roku ubiegłym NIK pozytywnie ocenia dalszy wzrost liczby żołnierzy zawodowych, która w stosunku do stanu na koniec 2023 r. zwiększyła się o 10 107 i na koniec 2024 r. wyniosła 144 469.

Ponadto NIK pozytywnie zaopiniowała łączne sprawozdania za 2024 r. sporządzone przez dysponenta części 29 – Obrona narodowa. Sprawozdania sporządzono prawidłowo na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania dysponenta III stopnia na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. NIK ocenia również pozytywnie prowadzenie przez dysponenta III stopnia ksiąg rachunkowych.

Kalkulacja oceny ogólnej w części 29 – Obrona narodowa, przedstawiona została w załączniku 7.3. do niniejszej Informacji.

¹⁸ Dz. U. nr 141, poz. 1184, dalej: *ustawa o utworzeniu UM w Łodzi*.

¹⁹ Realizacja Konkursów Ofert pn. „Strzelnica w powiecie” nr 1/2024/CWCR oraz 3/2024/CWCR.

²⁰ Dalej: ASzWoj.

²¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm., (dalej: uofp).

3. UWAGI I WNIOSKI

**Minister Obrony
Narodowej**

Mając na uwadze ustalenia kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Rzetelne planowanie wpłaty na FWSZ z uwzględnieniem faktycznych kosztów obsługi Funduszu oraz planowanych do realizacji zadań. Planowanie wpłat do Funduszu ma kluczowe znaczenie wobec rosnących kosztów obsługi FWSZ i umożliwienia zarządzania jego płynnością przez BGK. Rzetelnie przeprowadzony proces planowania nie powinien zaburzać harmonijnego osiągnięcia zdolności operacyjnych przez Siły Zbrojne RP.
2. Przeprowadzenie przez Ministra kompleksowej analizy mającej na celu zidentyfikowanie przyczyn znacznych opóźnień w realizacji projektów finansowanych z budżetu środków europejskich, tak aby można było skorzystać z płynących z niej wniosków w celu unikania podobnych problemów przy realizacji kolejnych przedsięwzięć.
3. Analizę sposobu działania Agencji Uzbrojenia celem podjęcia działań zmierzających do dostosowania jej organizacji do aktualnie realizowanych zadań. Ustalenia bieżącej kontroli, ale również poprzednich przeprowadzonych przez NIK wskazują na konieczność podjęcia działań w powyższym zakresie, głównie z uwagi na zwiększenie w ostatnich latach ilości i wartości zadań realizowanych ze środków budżetu państwa, jak i rozszerzenie źródeł pozyskiwania środków na zakupy zbrojeniowe czy np. realizację prac badawczo-rozwojowych.
4. Wzmocnienie mechanizmów kontroli zarządczej w celu poprawy jej skuteczności głównie w obszarach wnioskowania o środki z rezerwy celowej, terminowości zawierania umów cywilnoprawnych oraz sprawozdawczości, poprzedzone dokonaniem przeglądu obowiązujących w resorcie obrony narodowej regulacji na podstawie aktualnej analizy ryzyk.

4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA

4.1. DOCHODY BUDŻETOWE

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

W ustawie budżetowej na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r.²² zaplanowano dochody budżetu państwa w części 29 – Obrona narodowa, w kwocie 112 054,0 tys. zł tj. o 24 445,0 tys. zł (27,9 %) więcej niż w 2023 r. (87 609,0 tys. zł). Zrealizowane dochody wyniosły 188 969,4 tys. zł i były wyższe o 76 915,4 tys. zł, tj. 68,6 % od prognozowanych oraz wyższe o 10 891,2 tys. zł (o 6,1 %) od uzyskanych w 2023 r. (178 078,2 tys. zł). Najwyższe dochody zostały uzyskane w dwóch działach części 29, tj. w dziale 752 Obrona narodowa, w którym osiągnięto dochody w kwocie 137 435,5 tys. zł, tj. wyższe o 49 845,5 tys. zł (o 56,9 %) od planowanych (87 590,0 tys. zł) i w dziale 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne w kwocie 49 545,3 tys. zł, tj. wyższe o 26 610,3 tys. zł (o 116,0 %) od planowanych (22 935,0 tys. zł).

Szczegółowe informacje o dochodach zrealizowanych w części 29 w 2024 r. przedstawiono w załączniku nr 7.4 do niniejszej informacji.

4.1.1. NALEŻNOŚCI POZOSTAŁE DO ZAPŁATY

Na koniec 2024 r. w części 29 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 418 904,9 tys. zł, w tym zaległości netto wynoszące 146 046,1 tys. zł, które stanowiły 34,9 % ogółu należności. W porównaniu do stanu na koniec 2023 r. należności pozostałe do zapłaty zwiększyły się o 32 268,2 tys. zł, tj. o 8,4 %, a zaległości netto zwiększyły się o 9 101,0 tys. zł (o 6,6 %). Najwyższe należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto w 2024 r. wystąpiły przede wszystkim w rozdziałach:

- 75220 Zabezpieczenie wojsk, gdzie należności wynosiły 331 581,1 tys. zł, w tym zaległości 80 307,7 tys. zł i w porównaniu do 2023 r. należności zwiększyły się o 13 560,4 tys. zł, tj. o 4,3 %, a zaległości zwiększyły się o 1 158,7 tys. zł, tj. o 1,5 %;
- 75203 Marynarka Wojenna, gdzie należności wynosiły 31 131,7 tys. zł, w tym zaległości 30 469,7 tys. zł i w porównaniu do 2023 r. należności zmniejszyły się o 517,8 tys. zł, tj. o 1,6 %, a zaległości o 496,8 tys. zł, tj. o 1,6 %.

4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

4.2.1. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

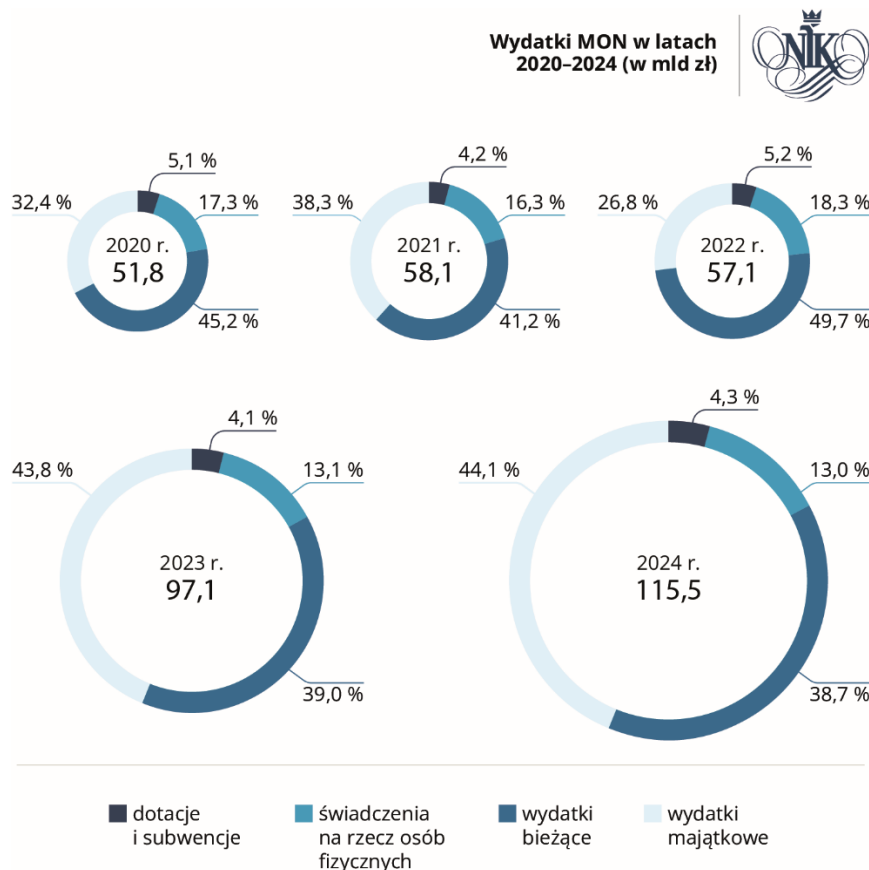
W ustawie budżetowej na rok 2024 wydatki budżetu państwa w części 29 – Obrona narodowa zostały zaplanowane w kwocie 117 519 821,0 tys. zł. W ciągu roku planowany budżet został zwiększony z pięciu rezerw celowych²³ i przesunięć wydatków z części 85 – Województwa o łączną kwotę 75 136,0 tys. zł, a następnie zmniejszony o kwotę 2 000 000,0 tys. zł poprzez przesunięcie wydatków do części 55 – Aktywa Państwowe. Plan wydatków po zmianach wyniósł 115 594 957,0 tys. zł.

²² Dz. U. poz. 122, ze zm., dalej: ustawa budżetowa.

²³ Po korektach decyzji Ministra Finansów.

Planowane pierwotnie na 2024 r. wydatki w części 29 były wyższe o 20 599 312,0 tys. zł, tj. o 21,3 % w porównaniu do planu pierwotnego na rok 2023 (96 920 509,0 tys. zł). W ujęciu według działów i rozdziałów największe procentowe różnice w planach na rok 2024 w stosunku do roku 2023 wystąpiły w rozdziałach: 75204 Centralne wsparcie – wzrost o 12 505 442,0 tys. zł (o 36,8 %), 92118 Muzea – zmniejszenie o 113 072,0 tys. zł (o 36,2 %), a także 75224 Kwalifikacja wojskowa – wzrost o 130 089,0 tys. zł (o 35,8 %).

Zrealizowane w 2024 r., wydatki wyniosły 115 491 043,4 tys. zł, co stanowiło 99,9 % planu po zmianach. Najwyższe kwotowo wydatki zostały poniesione w dwóch działach: 752 Obrona narodowa – 101 837 686,1 tys. zł, co stanowiło 88,2 % wydatków części 29 oraz 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne - 11 241 591,5 tys. zł (9,7 %). Zrealizowane w 2024 r. wydatki były wyższe o 18 411 445,0 tys. zł, tj. o 19 % od zrealizowanych w 2023 r. (97 079 598,4 tys. zł)

Plan wydatków części 29 w trakcie roku został ogółem zwiększony o kwotę 66 612,4 tys. zł środkami z **rezerw celowych**²⁴, z czego wykorzystano 2977,0 tys. zł, tj. 4,4 %.

Badanie wykorzystania dwóch rezerw celowych²⁵ na łączną kwotę 111 933,1 tys. zł²⁶, tj. 97,2 % środków przyznanych w ramach rezerw celowych wykazało, że dysponent części po uprzedniej akceptacji dysponenta III stopnia wystąpił z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej poz. 62 na kwotę 103,9 tys. zł (26,8 % środków przyznanej rezerwy), pomimo braku w *ustawie o obronie Ojczyzny* podstawy prawnej do wypłaty dodatków motywacyjno-lojalnościowych żołnierzom zaangażowanym w przygotowania przewodnictwa w Radzie UE w I połowie 2025 roku.

²⁴ W tym zwiększenie o kwotę 115 140,1 tys. zł, a następnie zmniejszenie o kwotę 48 527,7 tys. zł.

²⁵ Poz. 62 – Rezerwa na przygotowanie i realizację zadań związanych z objęciem i sprawowaniem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE w pierwszej połowie 2025 r. i poz. 70 – Rezerwa na inwestycje KPO finansowane z wykorzystaniem środków pożyczki z Instrumentu Odbudowy i Zwiększenia Odporności w formie wsparcia o charakterze bezzwrotnym.

²⁶ Kwota nieuwzględniająca późniejszego zmniejszenia.

Kwota w wysokości 103,9 tys. zł z przeznaczeniem na wypłaty dla żołnierzy nie kwalifikowała się do objęcia finansowaniem ze względu na art. 430 ust. 1, art. 431 ust. 1 i art. 439 ust. 1 i 2 *ustawy o obronie Ojczyzny*. Wymienione uregulowania prawne nie przewidywały wypłaty żołnierzom zawodowym dodatku motywacyjno-lojalnościowego, co znalazło potwierdzenie w stanowiskach Departamentu Kadr MON²⁷. Minister ON ww. niewykorzystane środki rezerwy niezwłocznie zgłosił do blokady wydatków w 2024 r., a 27 żołnierzom wykonującym zadania w 2024 r. na rzecz Prezydencji nie zostały wypłacone świadczenia z tego tytułu.

Zdaniem NIK stosowane w MON mechanizmy kontroli zarządczej były nieskuteczne, ponieważ nie zapobiegły wystąpieniu o środki z rezerwy w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami w zakresie wynagradzania żołnierzy. Dysponent części w związku ze sprawowanym nadzorem nad całością gospodarki podległych mu jednostek organizacyjnych, o którym mowa w art. 175 ust. 2 uofp był właściwym do sprawdzenia wniosku sporządzonego przez dysponenta III stopnia w zakresie możliwości wykorzystania środków z rezerwy, jego weryfikacji oraz jego akceptacji. W związku z otrzymanymi wytycznymi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów²⁸, Minister powinien przeprowadzić pełną analizę prawną w tym w zakresie, w szczególności zweryfikować podstawę prawną umożliwiającą wypłatę dodatków. Dysponent występując o środki z rezerw powinien także oszacować kwotę niezbędną na realizację zakładanego celu, tym samym musiał posiadać informację komu i w jakiej wysokości dodatki mają zostać wypłacone.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości był m.in. brak prawidłowej komunikacji wewnętrznej pomiędzy komórkami organizacyjnymi Ministerstwa, co wpłynęło na nienależyte zweryfikowanie wniosku pod względem możliwości wykorzystania środków na wypłatę dodatków motywacyjno-lojalnościowych żołnierzom w ramach wykonywanych zadań na rzecz Prezydencji. Powyższe ustalenia potwierdzają niespełnienie przesłanek art. 68 ust. 2 pkt 2, 6 i 7 uofp oraz części standardów kontroli zarządczej, określonych w Komunikacie Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie *standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych*²⁹, w zakresie konieczności dokonania analizy zmian przepisów prawa, tj. standard B.7, B.8, B.9 Identyfikacja, analiza i reakcja na ryzyko. Ponadto standard D.16 Bieżąca informacja: osobom zarządzającym i pracownikom należy zapewnić, w odpowiedniej formie i czasie, właściwe oraz rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań, a zgodnie z D.17 Komunikacja wewnętrzna: w jednostce należy zapewnić efektywne mechanizmy przekazywania ważnych informacji w obrębie struktury organizacyjnej jednostki.

Blokady

Dysponent części 29 dokonał blokad planowanych wydatków na 2024 r., na kwotę 63 625,3 tys. zł. Dotyczyły one niewykorzystanych środków z rezerw celowych, w tym głównie przeznaczonych na realizację Projektu Mikroglob. Szczegółowe badanie dwóch blokad na kwotę 63 427,6 tys. zł, tj. 99,7 % kwoty wszystkich blokad wykazało, że blokad dokonano niezwłocznie po ustaleniu, że środki nie zostaną wykorzystane do końca roku budżetowego.

W grudniu 2024 r. **plan wydatków** Departamentu Budżetowego MON³⁰ został zwiększony w § 6680 o 2 826 342,0 tys. zł³¹ z przeznaczeniem na zwiększenie wpłaty na FWSZ. Zmiana planu wydatków w części 29 oraz planu finansowego FWSZ wynikała z rezygnacji z zadań niemożliwych do realizacji w ramach CPR. Zwiększenie kwoty tej wpłaty zostało zaakceptowane na posiedzeniu Rady Modernizacji Technicznej³² w dniu 6 grudnia 2024 r. Zmiana planu finansowego FWSZ na 2024 rok została zatwierdzona przez Ministra ON w dniu 20 grudnia 2024 r. W wyniku powyższego, zaktualizowana wartość wpłaty MON na FWSZ w 2024 r. wyniosła

²⁷ Dalej: DK MON.

²⁸ Dalej: KPRM.

²⁹ Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84.

³⁰ Dalej: DB MON.

³¹ Decyzjami 63/DB, 64/DB, 68/DB oraz 193/MON.

³² Dalej: RMT.

15 631 220,0 tys. zł. NIK zwraca uwagę, że późne przekazanie kwoty na zwiększenie wydatków de facto oznacza, że nie zostanie ona wykorzystana w 2024 r., zwiększając przy tym stan środków funduszu na koniec roku.

W wyniku kontroli ustalono, że proces planowania wpłaty w § 6680 na FWSZ, w łącznej kwocie 8 004 808,0 tys. zł przeprowadzono w sposób nierzetelny.

Zgodnie z art. 41 ust. 4 pkt 11 *ustawy o obronie Ojczyzny*, jednym ze źródeł wpływów FWSZ są środki z budżetu państwa przekazywane przez Ministra ON. Środki te są planowane w ramach planu finansowego DB MON. Zgodnie z decyzją budżetową na rok 2024 r. Nr 6/MON z dnia 9 lutego 2024 r.³³ środki te zostały zaplanowane w wysokości 12 804 878,0 tys. zł. W ramach posiedzeń w dniach 15 i 26 maja 2023 r., RMT przyjęła do planu finansowego FWSZ w § 6680 kwotę 8 000 000,0 tys. zł przedłożoną przez Dyrektora DB MON. Kwota ta następnie została zwiększona do wysokości 12 804 878,0 tys. zł. Powyższe zwiększenie wynikało w szczególności z procesu uzgodnienia³⁴ planu finansowego FWSZ przez Ministra Finansów³⁵ oraz samodzielnego przeniesienia przez Ministerstwo Finansów środków w kwocie 70,0 tys. zł z części 46 – Zdrowie do części 29³⁶.

W toku kontroli nie przedłożono kontrolerom dokumentów, wyliczeń, zestawień itp. wskazujących, w jaki sposób DB MON wyliczył pozostałą wartość tj. 8 004 808,0 tys. zł. Wyjaśnienia Dyrektora DB MON również nie pozwalały na potwierdzenie zasadności zaplanowania wpłaty w powyższej wysokości, co zdaniem NIK świadczy o niezapewnieniu rzetelnego planowania środków finansowych i braku udokumentowania procesu planowania oraz skutkuje ujęciem w planie funduszu wielkości, która nie wynikała z potrzebami FWSZ. Ponadto NIK zauważa, że kwota wpłaty do FWSZ powinna uwzględniać uzgodnione z BGK koszty obsługi Funduszu, w tym finansowania dłużnego, biorąc pod uwagę możliwości budżetu.

W ramach kontroli wydatków budżetu państwa **szczegółowym badaniem objęto wydatki** w łącznej kwocie 11 097 120,8 tys. zł, co stanowiło 9,6 % wydatków ogółem części 29. W wyniku przeprowadzonego badania nieprawidłowości ustalono w dwóch kontrolowanych jednostkach, tj. 6 Wojskowym Oddziale Gospodarczym³⁷ oraz 32 Wojskowym Oddziale Gospodarczym³⁸.

W 32 WOG stwierdzono:

- dokonanie przez głównego księgowego – Szefa Finansów 32 WOG kontroli merytorycznej oraz jednocześnie kontroli formalno-rachunkowej faktur za obsługę prawną jednostek będących w zaopatrzeniu 32 WOG (na łączną kwotę 15 600 zł), pomimo że kontrola merytoryczna³⁹ nie mieściła się w zakresie kompetencji głównego księgowego, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 uofp. Powyższe było także niezgodne z § 24 *Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w 32 WOG w Zamościu oraz instytucjach i jednostkach wojskowych będących na zaopatrzeniu zgodnie z planem przydziałów gospodarczych z wykorzystaniem Wieloszczeblowego Systemu Informatycznego RON*⁴⁰, według którego każdy dowód księgowy przyjęty do realizacji, dokumentujący rozchód środków budżetowych (pieniężnych), powinien

³³ Dz. Urz. MON poz. 11.

³⁴ Pismo Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2023 r.

³⁵ Zgodnie z ustawą o obronie Ojczyzny, Minister Finansów uzgadnia projekt planu finansowego FWSZ opracowanego przez BGK.

³⁶ Minister Finansów wskazał: „nie zgłaszam uwag pod warunkiem (...) przesunięcia środków z poz. 7. Dodatkowe wpływy ze źródeł wskazanych w art. 41 ust. 4 ustawy o obronie Ojczyzny do poz. 9. Środki z budżetu państwa przekazywane przez Ministra ON w wysokości 4 800 000,0 tys. zł, tj. kwoty wynikającej z uchwały Nr 89 Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Wyposażenie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w czołgi” i zapewnienia warunków jego realizacji”.

³⁷ Dalej: 6 WOG.

³⁸ Dalej: 32 WOG.

³⁹ W rozumieniu „Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w 32 WOG w Zamościu oraz instytucjach i jednostkach wojskowych będących na zaopatrzeniu zgodnie z planem przydziałów gospodarczych z wykorzystaniem Wieloszczeblowego Systemu Informatycznego RON”.

⁴⁰ Obowiązującej w 32 WOG od 2023 r.

być sprawdzony pod względem: 1) merytorycznym przez dysponenta (równorzędnego), który dokonał wydatku, 2) formalno-rachunkowym przez głównego Księgowego – Szefa Finansów (lub osobę upoważnioną do podpisywania w jego imieniu), 3) zatwierdzony przez Komendanta 32 WOG lub osobę przez niego upoważnioną,

- ujmowanie ewidencji księgowej wydatków w niewłaściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej.

Ustalono, że wydatki wynikające z trzech faktur na łączną kwotę 193 396,90 zł zostały ujęte w niewłaściwych paragrafach klasyfikacji budżetowej, tj.:

1. wydatek na dostawę i montaż systemu domofonowego, w kwocie 11 352,90 zł, sfinansowano z § 4300 *Zakup usług pozostałych* zamiast z § 6050 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych*;
2. wydatek na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz pełnienie nadzoru autorskiego, dokonany w kwocie 182 040 zł ujęto w § 4300 *Zakup usług pozostałych*, pomimo że zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁴¹ pn. *Szczegółowa klasyfikacja wydatków dla zadań z zakresu bezpieczeństwa zewnętrznego* – remont pomieszczeń i budynków oraz budowli, w tym opracowanie dokumentacji technicznej oraz założeń projektowych tych remontów ujmuje się w § 4270 *Zakup usług remontowych*;
3. wydatek na zakup osłony mikrofonowej, sfinansowano z § 6060 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych*, pomimo że wartość tej osłony wynosiła 4 zł, a więc nie przekraczała kwoty 10 tys. zł, o której mowa w rozporządzeniu z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa⁴² oraz w ustawie z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁴³.

Ponadto **6 WOG** dokonał zwrotu zabezpieczeń wykonania dwóch umów na łączną kwotę 136,4 tys. zł z przekroczeniem terminów umownych:

- w ramach umowy z 6 listopada 2023 r., zgodnie z którą (§ 8 ust. 2) Oddział został zobowiązany do zwrotu 70 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy (tj. 125,0 tys. zł) w terminie 30 dni od dnia należytego wykonania całości przedmiotu umowy. Protokolarny odbiór zadania, zrealizowanego wg Komisji należyte, nastąpił 6 czerwca 2024 r., natomiast zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy dokonano w związku z niniejszą kontrolą NIK 27 lutego 2025 r., tj. 236 dni po upływie określonego w umowie terminu (6 lipca 2024 r.) wraz z odsetkami w wysokości 2,9 tys. zł, naliczonymi na podstawie art. 450 ust. 5 ustawy z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych*⁴⁴;
- w ramach umowy z 20 sierpnia 2024 r., zgodnie z którą (§ 8 ust. 2) Komendant Oddziału został zobowiązany do zwrotu 70 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy (tj. 11,4 tys. zł) w terminie 30 dni od dnia należytego wykonania całości przedmiotu umowy. Protokolarny odbiór zadania, zrealizowanego wg Komisji należyte, nastąpił 9 grudnia 2024 r., natomiast zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy dokonano w związku z niniejszą kontrolą NIK 27 lutego 2025 r., tj. 50 dni po upływie umownego terminu (8 stycznia 2025 r.) wraz z odsetkami w wysokości 110,0 zł naliczonymi na podstawie art. 450 ust. 5 ustawy Pzp.

Nie zwiększono również wartości środków trwałych modernizowanych na podstawie umowy z 6 listopada 2023 r., realizowanej dwuetapowo:

- pomimo że w grudniu 2023 r., w ramach I etapu umowy, zmodernizowano 10 urządzeń⁴⁵ za łączną kwotę 6240,0 tys. zł, zakupionych w latach 2007–2020, zwiększenia ich wartości dokonano 28 lutego 2025 r.,

⁴¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.

⁴² Dz. U. Nr 238 poz. 1579.

⁴³ Dz. U. z 2025 r. poz. 278, ze zm.

⁴⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, dalej: ustawa Pzp.

⁴⁵ Tj.: trenażera nasłuchu radiowego, trenażera sygnalizacji wzrokowej i semaforem, symulatorów radiostacji, trenażera łączności satelitarnej oraz symulatora radionamierzania i zakłóceń.

- pomimo że w czerwcu 2024 r., w ramach II etapu umowy, dokonano kolejnej modernizacji wyżej wymienionych urządzeń, a także modernizacji urządzenia⁴⁶ zakupionego w 2020 r. (wartość modernizacji tych urządzeń wg faktury zakupu z 6 czerwca 2024 r. wyniosła 2690,0 tys. zł.), zwiększenia ich wartości dokonano 6 marca 2025 r.

Zwiększenie wartości ww. środków trwałych dokonane zostało w związku ze stwierdzoną w niniejszej kontroli nieprawidłowością.

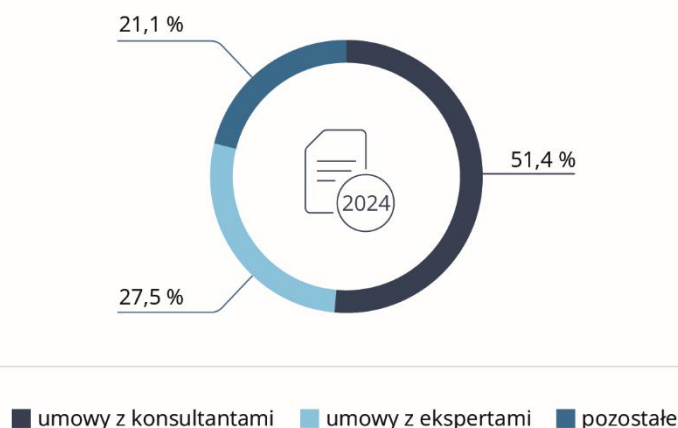
Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o *rachunkowości*⁴⁷, aktywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy. Jednocześnie, w przypadku dokonywania ulepszeń środków trwałych w ciągu roku, na podstawie art. 10 ust. 3 *ustawy o rachunkowości* znajduje zastosowanie pkt 7.19 Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe”⁴⁸ zgodnie z którym „(...) nakłady na każde ulepszenie zwiększają wartość początkową środka trwałego w momencie zakończenia całości prac wchodzących w zakres tego ulepszenia i ponownego włączenia obiektu do użytkowania.”

Umowy cywilnoprawne

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe⁴⁹ zaplanowane przez DG MON na 2024 r. w kwocie 642,9 tys. zł zrealizowano w wysokości 498,1 tys. zł, tj. 77,5 % planu po zmianach. Kwota wydatków w 2024 r. była niższa o 1168,2 tys. zł, tj. 70,1 % w porównaniu do 2023 r. (1666,4 tys. zł).

Wydatki bezosobowe w 2024 r. zostały poniesione m.in. na realizację 56 umów cywilnoprawnych w kwocie 353,8 tys. zł, z czego 181,9 tys. zł, tj. 51,4 % wydatków na wykonanie umów zlecenia dotyczących zadań konsultanta krajowego w ochronie zdrowia związanych wyłącznie z obronnością kraju w czasie wojny i pokoju⁵⁰ oraz 97,2 tys. zł, tj. 27,5 % wydatków na realizację umów cywilnoprawnych, na realizację sześciu umów zlecenia na usługi eksperckie w tym: jedna umowa na doradztwo prawne adwokata i pięć umów w zakresie wojskowej służby zdrowia.

Umowy cywilnoprawne
zawarte w 2024 r.

⁴⁶ Serwerownia danych.

⁴⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. Dalej: ustawa o rachunkowości.

⁴⁸ Uchwała Nr 4/2027 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe” - załącznik do Komunikatu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe” (Dz. Urz. Ministra Rozwoju i Finansów z 2017 r., poz. 105).

⁴⁹ Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28.

⁵⁰ Dalej: umów na konsultanta krajowego.

Badaniem u dysponenta III stopnia objęto prawidłowość realizacji 22 umów cywilnoprawnych, na które w 2024 r. wydatkowano kwotę 279,1 tys. zł, co stanowiło 78,9 % wydatków na wykonanie umów cywilnoprawnych. Stwierdzono, że 14 z 16 podpisanych w 2024 r. umów z konsultantami krajowymi zostało zawartych w trakcie ich realizacji, tj. w okresie od 15 kwietnia do 22 maja 2024 r. Wartość tych umów wynosiła 168,1 tys. zł. Umowy zawierały zastrzeżenie o retroaktywności, tzn. o ich obowiązywaniu z chwilą podpisania z mocą od daty rozpoczęcia świadczenia usługi przez zleceniobiorcę, czyli od 1 stycznia 2024 r. Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. *o konsultantach w ochronie zdrowia*⁵¹, Minister ON zawiera corocznie z powołanymi przez siebie na pięć lat krajowymi konsultantami, umowę cywilnoprawną na dany rok o realizację zadań określonych w ustawie, ustalając w niej, w szczególności, wysokość wynagrodzenia, termin i sposób jego wypłaty oraz obowiązek sporządzenia sprawozdania. Było to działanie nierzetelne, ponieważ zgodnie z postanowieniami umowy, postanowienia wchodziły w życie z dniem podpisania, a obejmowały wcześniejszą realizację zadań (obejmowały okres od 104 dni do 141 dni przed ich podpisaniem). Powyższe działanie świadczy o nieskuteczności kontroli zarządczej, zwłaszcza w zakresie celu wynikającego z art. 68 ust. 2 pkt 2 uofp.

Ponadto w wyniku kontroli przeprowadzonej w **32 WOG** ustalono:

- zawarcie w dwóch umowach zlecenia podpisanych z pracownikami na obsługę finansowo-księgową Koleżeńskiej Kasy Oszczędnościowo – Pożyczkowej⁵² niespójnych informacji w zakresie czasu realizacji wynikających z nich czynności. W § 2 ust. 2 umów wskazano, że usługi obsługi finansowo-księgowej KKO-P będą świadczone przez nie więcej niż 40 godzin w ciągu trwania umowy, tj. od 2 stycznia do 31 grudnia 2024 r. Jednocześnie w § 5 ustalono wynagrodzenie miesięczne w kwocie 1400 zł, tj. 35 zł za każdą przepracowaną godzinę w miesiącu (40 godzin). Na podstawie tych umów dokonywano comiesięcznych wypłat w kwocie 1400 zł (brutto) za przepracowanie 40 godzin (po 35 zł za godzinę),
- niewskazanie w umowach zlecenia zawartych z pracownikami (na łączną kwotę 33 600 zł) zasad realizacji określonych w nich zadań (czasu pracy),
- dokonanie wypłaty wynagrodzeń w kwocie 12 600 zł za obsługę prawną we wrześniu i w październiku 2024 r., pomimo niepotwierdzenia przez dowódców jednostek będących na zaopatrzeniu 32 WOG, na rzecz których była wykonywana ta obsługa, zestawień wykonanych czynności, o których mowa w § 3 ust. 2 umowy nr 2/2024 z 20 maja 2024 r. i ewidencji godzin wykonywania pracy, o której mowa w § 5 ust. 6 umowy nr 1/2024 z 1 marca 2024 r.

Zamówienia publiczne

Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła badanie prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania przepisów ustawy Pzp. Zweryfikowano łącznie 22 postępowania na kwotę 1 917 335,1 tys. zł, z czego w 2024 r. wydatkowano ponad 446 300,0 tys. zł⁵³. W 4 BL w Pomiechówku w 2024 r. nie przeprowadzano i nie udzielano zamówień publicznych.

W Rejonowym Zarządzie Infrastruktury w Gdyni⁵⁴ stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- zamieszczeniu przez kierownika Sekcji Zamówień Publicznych w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu jednej z umów⁵⁵ w dniu 13 lutego 2025 r. tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 448 ustawy Pzp – 30 dni od wykonania umowy (umowę wykonano w dniu 16 grudnia 2024 r.);
- przekazaniu przez Szefa Wydziału Eksploatacji Nieruchomości, Kierownikowi Sekcji Zamówień Publicznych informacji o wykonaniu ww. umowy pocztą elektroniczną, co było niezgodne

⁵¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 254. Dalej: ustawa o konsultantach.

⁵² Dalej: KKO-P.

⁵³ Dane nie zawierają informacji o weryfikacji postępowań przeprowadzonej w SWW z uwagi na niejawną klauzulę wystąpienia pokontrolnego.

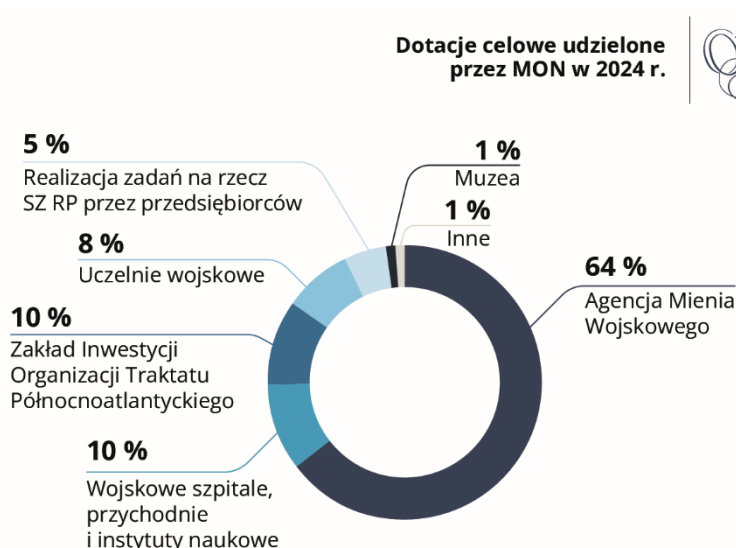
⁵⁴ Dalej: RZI.

⁵⁵ Umowy nr 402/III/FIN/2024 z dnia 21 listopada 2024 r.

z § 4 pkt 24 Regulaminu udzielania zamówień klasycznych zobowiązującego do przekazania ww. informacji w formie pisemnej.

Dotacje i subwencje

Zrealizowane w 2024 r. w części 29 wydatki na dotacje i subwencje wyniosły łącznie 6 869 030,6 tys. zł⁵⁶, tj. 99,7 % planu po zmianach oraz 118,1 % wydatków wykonanych na ten cel w 2023 r. Dotacje podmiotowe zrealizowano w kwocie 1 354 962,5 tys. zł tj. 100,0 % planu po zmianach, dotacje celowe w kwocie 4 658 012,1 tys. zł, tj. 99,6 % planu po zmianach, zaś subwencje w kwocie 856 056,0 tys. zł, tj. 100,0 % planu po zmianach.

Szczegółowym badaniem pod kątem prawidłowości udzielenia dotacji i subwencji oraz sprawowanego przez dysponenta części nadzoru i kontroli nad ich wykorzystaniem objęto dotacje i subwencje na łączną kwotę 729 895,5 tys. zł, tj. 10,6 % zrealizowanych wydatków na ten cel w części 29 w 2024 r. Kontrolą objęto wybrane dotacje udzielone:

- Agencji Mienia Wojskowego na kwotę 609 427,0 tys. zł⁵⁷,
- Muzeum Wojska Polskiego na kwotę 55 953,0 tys. zł,
- Akademii Sztuki Wojennej na kwotę 14 932,5 tys. zł⁵⁸,
- Wojskowemu Instytutowi Wydawniczemu w Warszawie na kwotę 12 923,0 tys. zł,
- Uniwersytetowi Medycznemu w Łodzi⁵⁹ na kwotę 36 660,0 tys. zł.

W przypadku dotacji podmiotowych udzielonych ASzWoj ustalono, że Departament Szkolnictwa Wojskowego⁶⁰ przyjął roczne „sprawozdanie z kursów i szkoleń realizowanych przez ASzWoj za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.” mimo, iż zawierało liczne rozbieżności m.in. [1] w przypadku kursu nr 8101126, trwającego od 2 września do 6 września rozliczono 29 dni; [2] kurs 8101132 rozliczono w liczbie 8 dni mimo, iż zgodnie z programem kurs ten powinien trwać 36 godzin, czyli maksymalnie 5 dni.

Powyższe sprawozdanie zostało przedłożone przez ASzWoj w dniu 3 grudnia 2024 r. i przyjęte przez DSW w niezmienionym kształcie, tj. bez korygowania. Rozliczenie zostało przekazane przez Dyrektora DSW do Dyrektora DB MON w dniu 28 lutego 2025 r. Starszy specjalista koordynator

⁵⁶ W kwocie tej zawarto również dotacje majątkowe.

⁵⁷ Umowa dotacyjna nr 3300027448 na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz modernizacji zasobu mieszkaniowego i internatowego w kwocie 150 000,0 tys. zł i umowa dotacyjna nr 3300027484 na realizację zadań inwestycyjnych na rzecz Sił Zbrojnych w kwocie 459 427,0 tys. zł.

⁵⁸ W tym: dotacja na finansowanie kursów i szkoleń w kwocie 11 727,8 tys. zł oraz dotacja na finansowanie bezzwrotnej pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, będących osobami cywilnymi, kształcącymi się na uczelniach wojskowych w kwocie 3204,7 tys. zł.

⁵⁹ Dalej: UM w Łodzi.

⁶⁰ Dalej: DSW.

Wydziału Koordynacji Studiów Oddziału Wsparcia Dydaktyki ASzWoj potwierdził, że sprawozdanie zawierało błędy. Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że brak weryfikacji sprawozdania przez Dyrektora DSW było działaniem nierzetelnym, tym bardziej, że sprawozdanie było wykorzystywane przez DSW do innych celów⁶¹. Ponadto wadliwe sprawozdanie uniemożliwia prawidłowe rozliczenie dotacji, a także wpływa na kwotę udzielonej dotacji w przyszłym roku⁶².

W wyniku kontroli stwierdzono także nierzetelne opracowanie załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra ON z dnia 18 października 2019 r.⁶³ w zakresie sposobu podziału środków finansowych przeznaczonych dla uczelni wojskowych na zadania związane z obroną narodową. Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że formuła zawarta w ust. 4 załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra ON nie była wystarczająco precyzyjna oraz zawierała błędy.

Do stwierdzonych mankamentów wzoru należą:

- formuła zawarta w ust. 4 definiuje przeliczeniową liczbę funkcjonariuszy i żołnierzy w i-tej uczelni wojskowej, a zatem powinna rozpoczynać się od Zi. W ww. załączniku formuła ta rozpoczyna się od Z. W kontekście wzoru na podział dotacji, zawartego w ust. 3, który opiera się na wielkościach Z oraz Zi, staje się to niezrozumiałe.
- powyższa formuła składa się z części sumującej po e-tym charakterze formy doskonalenia, gdzie e przyjmuje wartości między 1 a 7, zaś poniżej definiuje się jedynie 3 możliwe warianty niniejszej wielkości. Aby zachować spójność należy sumować po e w przedziale pomiędzy 1 a 3. Z drugiej strony, jeśli sumowanie od 1 do 7 jest poprawne, to konieczne jest zdefiniowanie dodatkowych charakterów form doskonalenia.
- załącznik nie zawiera definicji średniorocznej liczby funkcjonariuszy i żołnierzy w czynnej służbie wojskowej. Jest to kluczowe, aby można było dokonać podziału dotacji w oparciu o ww. załącznik.
- wzór w ust. 4 nie uwzględnia dodatku w wysokości 5 %, który przyznawany jest za szkolenia e-learningowe.

Powyższe uwagi zostały potwierdzone przez powołanego postanowieniem Dyrektora Departamentu Obrony Narodowej NIK biegłego z dziedziny matematyki. Skutkiem wadliwości powyższego wzoru była możliwość odmiennej interpretacji jego zapisów przez jednostki dotowane.

Subwencja dla UM w Łodzi w kwocie 36 660,0 tys. zł, została udzielona na podstawie art. 7 ustawy o utworzeniu UM w Łodzi oraz na podstawie art. 371 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*⁶⁴, niemniej jednak w powyższych aktach prawnych brak było podstawy prawnej do udzielania przez Ministra ON subwencji UM w Łodzi, ponieważ nie sprawuje on nadzoru nad UM w Łodzi. Minister ON udzielił subwencji na podstawie decyzji nr 70/MON Ministra ON z dnia 27 czerwca 2024 r. zmieniającej decyzję budżetową na rok 2024⁶⁵ oraz Porozumienia zawartego pomiędzy Ministrem Zdrowia a Ministrem ON w dniu 25 marca 2021 r. w sprawie ustalania i przekazywania środków finansowych dla Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na działalność dydaktyczną na kształcenie studentów w poszczególnych zawodach medycznych wynikające z potrzeb Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej⁶⁶, zawartego na podstawie art. 7 ustawy o utworzeniu UM w Łodzi. Zgodnie z art. 7 ustawy o utworzeniu UM w Łodzi, Minister ON w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, corocznie ustala i przekazuje

⁶¹ Tj. do sporządzenia dokumentu pn. „Realizacja średniorocznych limitów szkoleniowych kandydatów na żołnierzy zawodowych i żołnierzy zawodowych w uczelniach wojskowych i Uniwersytetu medycznego w Łodzi za 2024 r.”, który został dołączony do rocznej informacji dotyczącej wydatków budżetowych w 2024 r. w zakresie zadań pozostających w kompetencji DSW MON realizowanych w ramach subwencji oraz dotacji celowych i podmiotowych

⁶² Zgodnie z art. 412 ust. 2 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

⁶³ W sprawie podziału środków finansowych dla uczelni wojskowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i badawczego oraz na zadania związane z obroną narodową (Dz. U. poz. 2047).

⁶⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, ze zm., dalej: *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

⁶⁵ Dz. Urz. MON, poz. 88. Dalej: decyzja nr 70/MON.

⁶⁶ Niepublikowane. Dalej: *Porozumienie*.

dotację na działalność dydaktyczną na kształcenie studentów, których Minister ON zgłosił Ministrowi Zdrowia w celu ustalenia limitu przyjęć.

Według ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* UM w Łodzi jest uczelnią medyczną⁶⁷, a nie uczelnią wojskową, ponieważ to Minister Zdrowia sprawuje nad nią nadzór. W zakresie działalności dydaktycznej uwzględniającej potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej nadzór nad Uniwersytetem sprawował Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrem ON. Zgodnie z art. 460 ust. 8 *Prawa o szkolnictwie wyższym* środki finansowe m. in. na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego, są przyznawane z części budżetowej, której dysponentem jest minister nadzorujący uczelnię. Mając powyższe na uwadze Minister ON nie miał podstawy prawnej przyznać subwencji uczelni medycznej, ponieważ było to w zakresie właściwości Ministra Zdrowia. Ponadto, zgodnie z art. 7 ustawy *o utworzeniu UM w Łodzi*, Minister ON, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, corocznie ustala i przekazuje dotację.

Minister ON powinien udzielić UM w Łodzi dofinansowania w postaci dotacji, a nie subwencji. Skutkiem przyznania uczelni dofinansowania w formie subwencji zamiast dotacji jest odmienny sposób rozliczenia tych środków. Z rozliczeń wykorzystania subwencji przez UM w Łodzi (za kwartały I-III) nie wynika na co została ona przeznaczona oraz na kształcenie ilu studentów. UM w Łodzi w rozliczeniu wykazał kwotę otrzymanej subwencji oraz kwotę kosztów faktycznie poniesionych, zgodnie z art. 407 ust. 2 *Prawa o szkolnictwie wyższym*, ponieważ o przeznaczeniu dofinansowania pochodzącego z subwencji decyduje ich beneficjent. Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że przepisy art. 460⁶⁸ *Prawa o szkolnictwie wyższym* umożliwiają ministrom nadzorującym uczelnie jako dysponentom części budżetowych przyznawanie odpowiednio subwencji, dotacji celowych i dotacji podmiotowych – w zakresie określonym w tym artykule. Są to przepisy uszczegóławiające dyspozycje art. 365 *Prawa o szkolnictwie wyższym*. Jednocześnie art. 7 ustawy *o utworzeniu UM w Łodzi* wprost wskazuje, że formą dofinansowania UM w Łodzi przez Ministra ON jest forma dotacji.

W toku niniejszej kontroli zweryfikowano także **sprawowanie nadzoru przez Ministra ON nad realizacją Konkursów Ofert** pn. „Strzelnica w powiecie” nr 1/2024/CWCR oraz 3/2024/CWCR na dofinansowanie zadań związanych z utworzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego strzelnic wirtualnych. Realizację tego zadania Minister ON powierzył Centralnemu Wojskowemu Centrum Rekrutacji⁶⁹. W ramach tych projektów wydatkowano z budżetu państwa kwotę 12 611,4 tys. zł. Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła nierzetelne przeprowadzenie konkursów, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra ON z dnia 6 lipca 2018 r. *w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego*⁷⁰, polegające na zatwierdzeniu przez Ministra ON Ogłoszeń Konkursów Ofert, w których kryteria merytorycznej oceny ofert nie spełniały wymogu transparentności, a także nierzetelne prowadzenie nadzoru przez Ministra w zakresie ww. postępowań konkursowych.

Brak skonkretyzowania i transparentności dotyczył kryteriów merytorycznej oceny ofert w obszarach: [1] „Uzasadnienie potrzeby realizacji zadania związanej z utworzeniem strzelnicy w danym powiecie”⁷¹ oraz [2] „Koszt inwestycji – celowość nakładów, relacja ceny do osiągniętego rezultatu”⁷².

⁶⁷ W rozumieniu art. 433 ust. 1 pkt. 4 *Prawa o szkolnictwie wyższym* w związku z art. 4 ustawy o utworzeniu UM w Łodzi.

⁶⁸ Lex specialis w stosunku do przepisów art. art. 365 *Prawa o szkolnictwie wyższym*.

⁶⁹ Dalej: CWCR.

⁷⁰ Dz. U. poz. 1335. Dalej: rozporządzenie w sprawie dofinansowania zadań związanych z budową strzelnic.

⁷¹ Maksymalna liczba punktów za to kryterium to 30, a suma wszystkich to 100.

⁷² Maksymalna liczba punktów za to kryterium to 10, a suma wszystkich to 100.

W regulaminie konkursu nie wyjaśniono w jaki sposób punktowane są powyższe kryteria. Szef CWCR wskazał, iż obszar określony w pkt 1 jest składową mierników nr 3⁷³, 4⁷⁴, i 5⁷⁵, natomiast obszar ujęty w pkt 2 jest składową mierników nr 1⁷⁶ i 6⁷⁷. Jako niecelowe należy uznać zastosowanie tak przyjętej kalkulacji, która prowadzi w efekcie do podwójnego punktowania części obszarów. Niezasadne było również przyznawanie punktów za kryterium „*Stworzenie możliwości symulowania prowadzenia strzelań w różnych warunkach atmosferycznych, w tym porze nocnej*”⁷⁸, które było jednym z obligatoryjnych wymogów dopuszczających do udziału w konkursie. Zgodnie z pkt. 12 ppkt 3 lit. n regulaminu konkursu dofinansowane systemy powinny m.in. umożliwiać „dobór w tworzonych ćwiczeniach pory dnia, warunków oświetleniowych (światło sztuczne, naturalne), warunków atmosferycznych”. Zatem regulamin przewidywał przyznawanie punktów za kryterium, którego spełnienie było niezbędne dla dopuszczenia oferty do konkursu. Ponadto precyzyjny opis systemu oceniania powinien znajdować się w regulaminie Konkursów Ofert, w celu zagwarantowania transparentności postępowania. Kryteria oceny powinny być jasno sformułowane, w sposób czytelny i zrozumiały dla obu stron postępowania, tj. zarówno dla osób oceniających oraz beneficjenta, zapewniając tym samym zachowanie uczciwej konkurencji oraz równego traktowania.

Stwierdzono również brak rzetelnego nadzoru Ministra nad realizacją obu postępowań⁷⁹ poddanych kontroli. Przedmiotem nieprawidłowości było:

- a) nierzetelne przeprowadzenie postępowania przez CWCR w przedmiocie wniosku jednego z producentów o rozszerzenie postanowień regulaminu.

W 2023 r. jeden z producentów trenażera strzeleckiego wielokrotnie zwracał się do CWCR z propozycją wykorzystania przez resort obrony narodowej jego produktu, tj. rozszerzając treść regulaminu konkursowego. W pierwszej odpowiedzi CWCR wskazało, że obecna oferta dotacyjna nie przewiduje włączenia do projektu strzelnic typu ASG, oraz podkreśliło brak spełnienia wymagań wymienionych w regulaminie. Po tym jak producent wskazał, iż w każdej z dotychczas dopuszczanych wirtualnych strzelnic wykorzystywane były repliki ASG z wkładką laserową, CWCR ponownie odrzuciło jego prośbę o zmianę regulaminu konkursu, tym razem z powodu braku posiadania przez niego: [1] deklaracji zgodności CE dla wyrobu wprowadzanego lub udostępnianego na rynku Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz [2] certyfikatu zgodności przedmiotowego wyrobu z wymaganiami konkursu. Kontrola wykazała, iż CWCR nie weryfikowało oferty producenta pod kątem posiadania deklaracji i certyfikatu oraz nie występowało o przedstawienie ich przez producenta. Co więcej, powyższą deklarację wystawia sam producent⁸⁰, a certyfikat dotyczy zgodności z regulaminem konkursu, o którego rozszerzenie wnioskował właśnie producent. W udzielonych producentowi odpowiedziach CWCR informowało, iż decyzje były wypracowane na posiedzeniach Komisji Konkursowej. Z posiedzeń tych nie została sporządzona żadna dokumentacja, potwierdzająca sposób rozpatrzenia przedmiotowej sprawy. NIK zauważa, iż Program Ministerstwa ON⁸¹, na podstawie którego były realizowane konkursy, został zatwierdzony w 2019 r., natomiast rozwiązanie jakie zaproponował producent pojawiło się w sprzedaży w 2020 r., zaś sam producent przekazywał informację o nim w 2023 r. do MON.

⁷³ Tworzenie strzelnicy w powiecie, w którym brak jest strzelnic wirtualnych, będących pod zarządem jednostki samorządu terytorialnego – 10 pkt. Przy istniejącej strzelnicy nie przyznawano punktów.

⁷⁴ Tworzenie strzelnicy wirtualnej w powiecie, w którym utworzono i prowadzone są klasy o profilach mundurowych w szczególności uczestniczące w resortowych projektach edukacyjnych, tj. oddziały przygotowania wojskowego (OPW), CYBER.MIL z klasą oraz Branżowe Oddziały Wojskowe (BOW) – 10 pkt. Przy braku oddziałów nie przyznawano punktów.

⁷⁵ Stworzenie możliwości symulowania prowadzenia strzelań w różnych warunkach atmosferycznych, w tym porze nocnej – 10 pkt.

⁷⁶ Uzasadnienie potrzeby realizacji zadania związanej z utworzeniem strzelnicy w danym powiecie – 30 pkt.

⁷⁷ Udział środków własnych jednostki samorządu terytorialnego w zadaniu – 30 pkt.

⁷⁸ Maksymalna liczba punktów za to kryterium to 10, a suma wszystkich to 100.

⁷⁹ Konkursy Ofert pn. „Strzelnica w powiecie” nr 1/2024/CWCR oraz 3/2024/CWCR.

⁸⁰ Producent wystawił taką deklarację w trakcie kontroli.

⁸¹ Program wspierania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie budowy i rozwoju infrastruktury strzeleckiej „Strzelnica w powiecie”, zaakceptowany 25 września 2019 r. przez Sekretarza Stanu Ministerstwa Obrony Narodowej.

W ocenie NIK, powyższa sytuacja wymagała od CWCR rzetelnego przeanalizowania tej kwestii oraz przedstawienia Ministrowi ON rekomendacji dotyczących potencjalnego rozszerzenia regulaminu o nowe rozwiązania. Na zasadność przyjęcia powyższej ścieżki procedowania wskazywał również fakt deklarowania przez producenta niższych kosztów przy szkoleniu większych grup uczniów oraz większej mobilności przy wykorzystaniu systemu.

Sam brak rzetelnego udokumentowania przebiegu postępowania w przedmiocie wniosku złożonego przez jednego z producentów trenażera strzeleckiego, skutkuje również brakiem pozostawienia właściwej ścieżki rewizyjnej.

b) oddelegowanie przez Ministra ON do CWCR rozpatrzenia wniosku producenta, w której wskazywał on na wcześniejsze nieprawidłowe działania CWCR w tym zakresie.

W dniu 25 lipca 2024 r. producent, o którym mowa w ppkt a, zwrócił się z wnioskiem do Ministra ON o podjęcie inicjatywy mającej na celu rozszerzenie wymagań ujętych w przedmiotowych konkursach ofert, jednocześnie wskazując, iż wielokrotnie podjęte z jego strony działania skierowane do CWCR, nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Odpowiedzi na ww. pismo udzielił Szef CWCR⁸², podtrzymując dotychczasowe stanowisko odrzucające propozycję wnioskodawcy. Należy podkreślić, że organy administracji publicznej zobowiązane są do prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, natomiast skierowanie do rozpatrzenia powyższej sprawy podmiotowi, będącemu de facto stroną sporu, podważa bezstronność organu rozstrzygającego sprawę.

Świadczenia na rzecz osób fizycznych

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 14 962 449,6 tys. zł, tj. blisko 100 % planu po zmianach i były o 17,8 % wyższe w porównaniu do wykonania w 2023 r. (tj. o 2 263 259,7 tys. zł).

W 2024 r. na świadczenia w ramach zaopatrzenia emerytalnego wydatkowano 10 823 527 tys. zł, w tym głównie na:

- emerytury wojskowe – 7 999 795 tys. zł, liczba wypłaconych świadczeń – 1 337 660; przeciętna miesięczna liczba świadczeń – 111 472 świadczeń; przeciętna wysokość świadczenia wynosiła – 5982 zł (w 2023 r. – 5 281 zł);
- renty rodzinne – 2 020 013 tys. zł, liczba wypłaconych świadczeń – 450 410, przeciętna miesięczna liczba świadczeń – 37 534; przeciętna wysokość świadczenia wynosiła 4 482 zł (w 2023 r. – 3 962 zł);
- renty z tytułu niezdolności do pracy – 536 892 tys. zł, liczba wypłaconych świadczeń – 111 214; przeciętna miesięczna liczba świadczeń – 9268; przeciętna wysokość świadczenia wynosiła 4826 zł (w 2023 r. – 4285 zł).

Wydatki bieżące, w tym wynagrodzenia i uposażenia oraz zatrudnienie

Wydatki bieżące w 2024 r. wyniosły 44 659 523,2 tys. zł, tj. blisko 100 % planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2023 r. o 6 762 339,6 tys. zł, tj. o 17,8 %. Najwyższe wydatki poniesione zostały na: uposażenia żołnierzy zawodowych – 13 903 107,1 tys. zł (31,1 % wydatków bieżących), zakup materiałów i wyposażenia – 6 270 392,4 tys. zł (14,0 %), zakup usług remontowych – 4 959 348,4 tys. zł (11,1 %), wynagrodzenia osobowe pracowników – 4 177 881,2 tys. zł⁸³ (9,4 %), zakup usług pozostałych – 4 107 416,3 tys. zł (9,2 %).

Wydatki na uposażenia i wynagrodzenia w roku 2024 wykonane zostały w kwocie 19 915 642,1 tys. zł i w porównaniu do 2023 r. były wyższe o 4 495 814,6 tys. zł, tj. 29 %, w tym wydatki na uposażenia żołnierzy zawodowych były wyższe o 3 594 072,8 tys. zł, tj. o 31 % i wydatki na wynagrodzenia pracowników resortu obrony narodowej były wyższe o 892 078,8 tys. zł, tj. o 25 %.

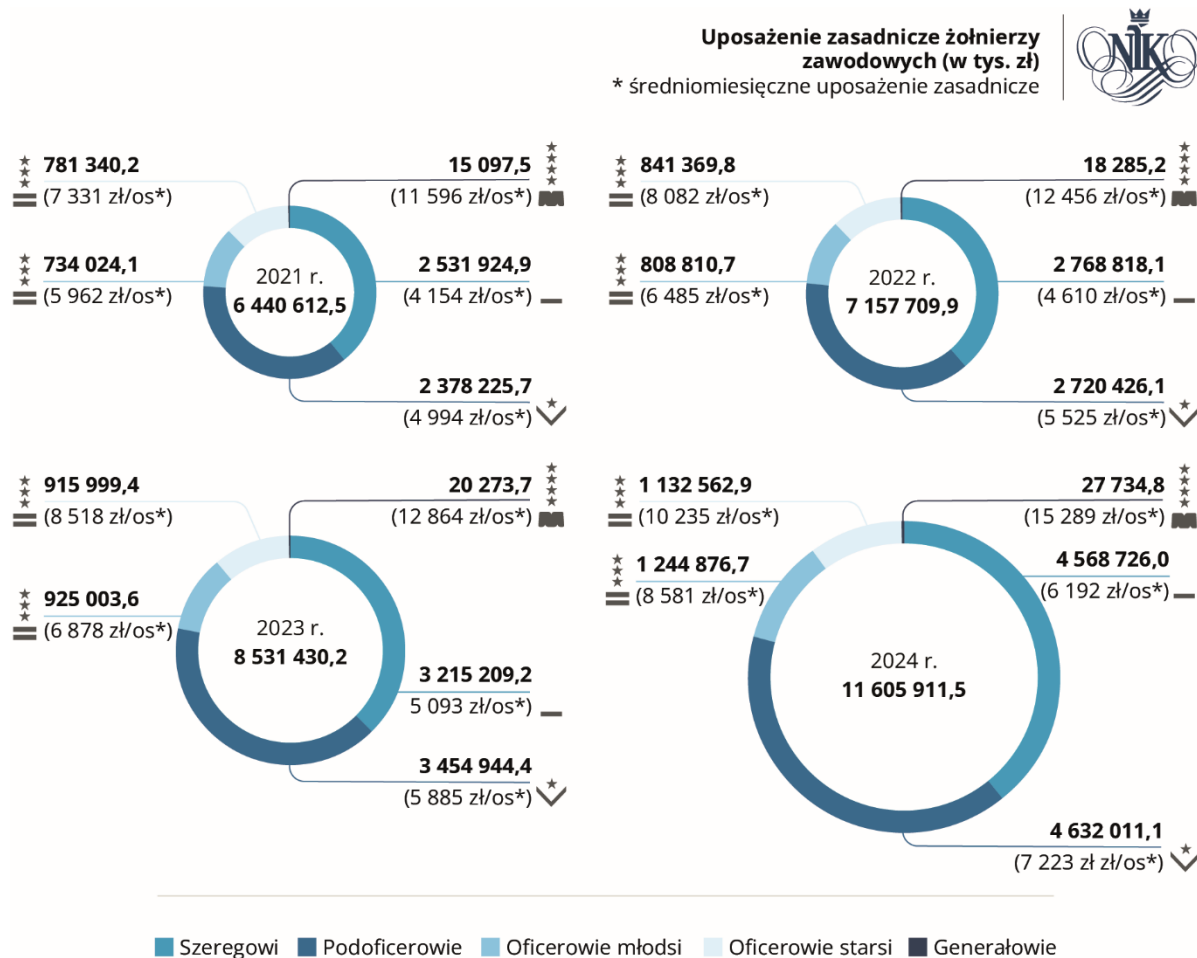
⁸² W dniu 9 sierpnia 2024 r.

⁸³ § 4010.

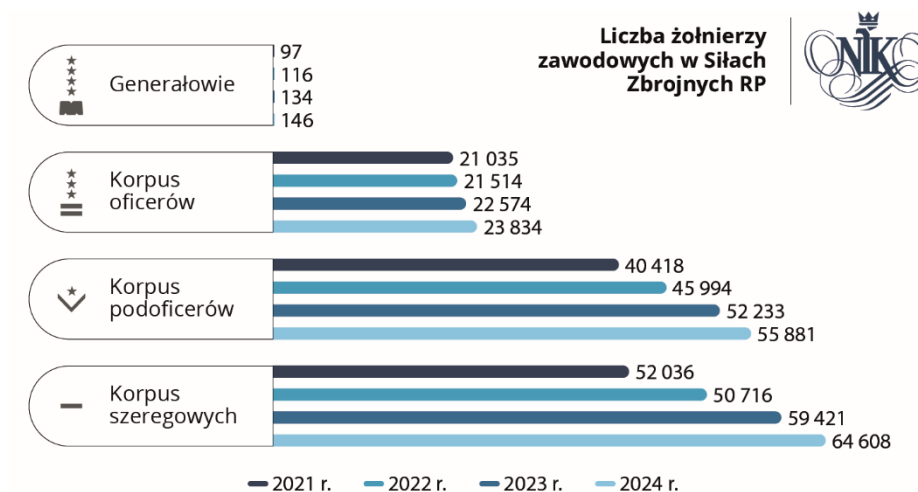
Na wzrost ogólnej kwoty wydatków na uposażenia i wynagrodzenia wpływ miały m.in.: [1] podwyższenie stawek uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych od około 15,2 % do 25,4 %; [2] wzrost wysokości kwoty bazowej stanowiącej podstawę obliczenia przeciętnego uposażenia żołnierzy zawodowych; [3] zwiększenie liczebności Sił Zbrojnych RP.

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty w 2024 r. wyniosło 184 816 osób (z wyłączeniem Służby Wywiadu Wojskowego – informacja niejawna) i było wyższe o 14 439 osób, tj. 8,0 % w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2023 r. Limit zatrudnienia pracowników resortu obrony narodowej wyniósł w 2024 r. 48 999 stanowisk (47 431 w 2023 r.). Średnioroczny stan zatrudnienia wyniósł 45 267 (45 403 w 2023 r.) a faktyczne zatrudnienie pracowników w resorcie na koniec 2024 r. wyniosło 47 051 osób (47 110 na koniec 2023 r.).

Przeciętne uposażenie żołnierzy zawodowych wyniosło 9253,25 zł i było wyższe o 1542,21 zł, tj. o 20 % od przeciętnego uposażenia w 2023 r.

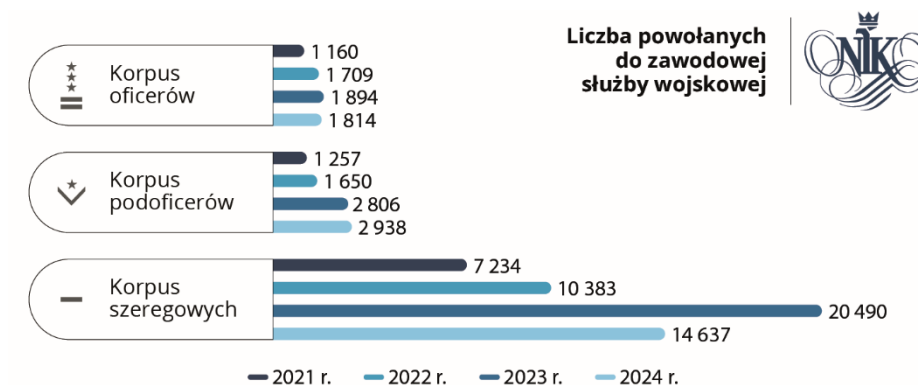
W stosunku do stanu na koniec 2023 liczba żołnierzy zawodowych w 2024 r. zwiększyła się o 10 107 i na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 144 469 (w tym w korpusie: [1] szeregowych – 64 608; [2] podoficerów – 55 881; [3] oficerów – 23 834; [4] generałów – 146).

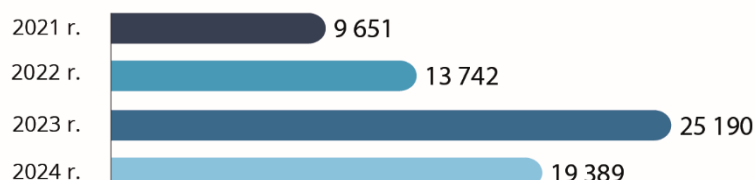
Ogółem wszystkie stopnie w:

Liczba żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej w 2024 r. wyniosła 19 389 i była niższa o 5801 (23 %) od liczby żołnierzy powołanych w 2023 r. (25 190). Liczba zwolnień z zawodowej służby wojskowej w 2024 r. wyniosła 9 282 i była wyższa o 114 (1,2 %) od liczby zwolnień w 2023 r. (9168).

Ogółem wszystkie stopnie w:

Dane dotyczące: [1] liczby etatów żołnierzy zawodowych na dzień 31 grudnia 2024 r.; [2] stopnia uzupełnienia Sił Zbrojnych w poszczególnych korpusach; [3] liczby żołnierzy zawodowych wg stażu służby na ostatni dzień roku kalendarzowego; [4] liczby szeregowych zawodowych w poszczególnych korpusach osobowych; [5] stanu ewidencyjnego Sił Zbrojnych RP z rozbiem

na Dowództwa, Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych, Żandarmerię Wojskową, Wojska Obrony Terytorialnej oraz pozostałe jednostki Departament Kadr MON objął klauzulą tajności.

Liczba żołnierzy w Terytorialnej Służbie Wojskowej⁸⁴ w 2024 r. wzrosła o 3,0 % (1052) w porównaniu z 2023 r. i wyniosła 35 997. Liczba żołnierzy, którzy wstąpili w 2024 r. do TSW wyniosła 10 749, natomiast liczba żołnierzy, którzy odeszli ze służby wyniosła 9697 (w tym do zawodowej służby wojskowej wstąpiło 1311 żołnierzy).

W ramach aktywnej rezerwy służbę pełniło 2053 żołnierzy.

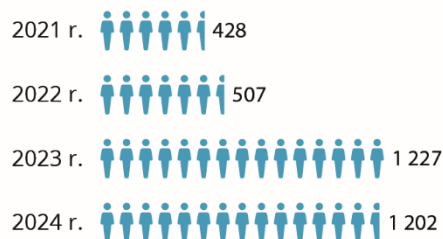
Liczba miejsc dla słuchaczy w jednostkach szkolnictwa wojskowego w 2024 r. wyniosła 4747 i była wyższa o 38 (0,8 %) miejsc w porównaniu do 2023 r. (4709).

⁸⁴ Dalej: TSW.

**Liczba miejsc dla
słuchaczy w jednostkach
szkolnictwa wojskowego**

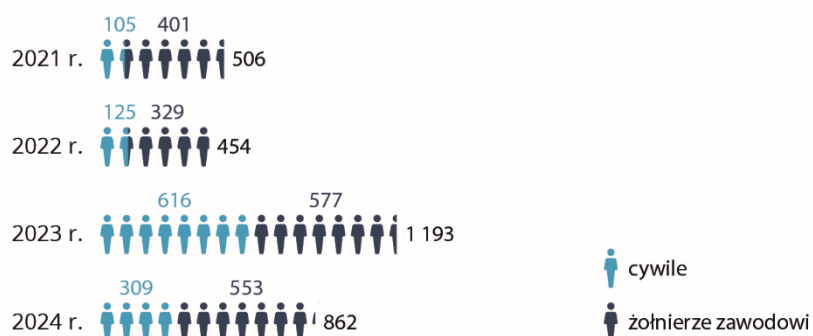
✓ Kandydaci na podoficerów

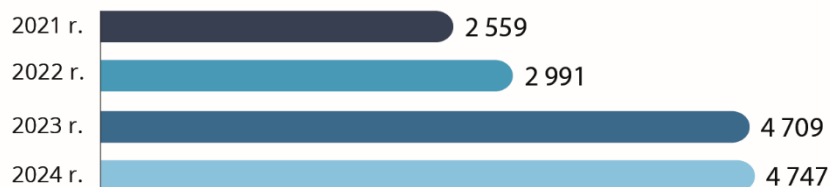
★★★ Kandydaci na oficerów w systemie 5/6 letnim*

★★★ Kandydaci na oficerów w systemie kursowym**

Ogółem:

* w tym limit na studia na kierunku lekarskim:

2021 r. - 150 miejsc; 2022 r. - 200 miejsc; 2023 r. - 200 miejsc; 2024 r. - 200 miejsc.

** w liczbach podanych ujęto m.in. limit na 3-miesięczny kurs oficerski dla podoficerów zawodowych oraz osób ze środowiska na poziomie:

2021 r. - 24 miejsc; 2022 r. - 36 miejsc; 2023 r. - 42 miejsc; 2024 r. - 75 miejsc.

Wykonane w 2024 r. przez dysponenta III stopnia – DG MON wydatki na wynagrodzenia (według Rb-70) wyniosły 400 208,3 tys. zł i w porównaniu do 2023 r. były wyższe o 59 375,2 tys. zł, tj. o 17,4 %. Przeciętne zatrudnienie w 2024 r. wyniosło 2376,2 osób i w stosunku do 2023 r. było wyższe o 73,3 osoby, tj. o 3,2 %.

Przeciętne wynagrodzenie u ww. dysponenta III stopnia w 2024 r. wyniosło 14 035,48 zł i w porównaniu do przeciętnego wynagrodzenia w 2023 r. było wyższe o 1701,96 zł (o 13,8 %). Powyższe było związane ze wzrostem środków na wynagrodzenia dla pracowników państwowej sfery budżetowej.

Zobowiązania

W sprawozdaniu rocznym Rb-28, na koniec 2024 r. wykazano zobowiązania ogółem w kwocie 2 730 338,5 tys. zł. W porównaniu do 2023 r. zobowiązania wzrosły o 723 909,9 tys. zł, tj. o 36,1 %.

Najwyższe zobowiązania w 2024 r. powstały z tytułu: dodatkowego wynagrodzenia rocznego: 1 450 440,1 tys. zł⁸⁵; wydatków inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych: 483 661,7 tys. zł⁸⁶; świadczeń: 194 491,6 tys. zł⁸⁷; zakupu energii: 123 353,2 tys. zł⁸⁸; składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy: 116 856,9 tys. zł⁸⁹.

Nieprawidłowości w zakresie zobowiązań stwierdzono w **6 WOG**. Polegały one na dokonaniu płatności z tytułu czterech umów na łączną kwotę 48,4 tys. zł z przekroczeniem terminów umownych, co dotyczyło:

- zobowiązania z tytułu umowy z 29 grudnia 2023 r. na dostawę przypraw, uregulowanego 21 października 2024 r., tj. trzy dni po terminie,
- zobowiązania z tytułu umowy z 18 grudnia 2023 r. na dostawę wyrobów mleczarskich uregulowanego 21 października 2024 r., tj. trzy dni po terminie,
- zobowiązania z tytułu umowy z 28 grudnia 2023 r. na dostawę mięsa drobiowego uregulowanego 30 lipca 2024 r., tj. sześć dni po terminie,
- zobowiązania z tytułu umowy zlecenia z 22 lipca 2024 r. na opracowanie dokumentacji technicznej zadania pn. „Roboty remontowe w budynku nr 2 w kompleksie wojskowym m. Słupsk”, uregulowanego 2 września 2024 r., tj. dziewięć dni po upływie terminu.

Ponadto kontrola przeprowadzona w **32 WOG** wykazała naruszenie uregulowań Polityki rachunkowości w przypadku pięciu faktur poprzez niewskazanie dat wpływu do jednostki. Data ta stanowiła podstawę ustalenia terminu płatności zobowiązań oraz zakwalifikowania do ujęcia w księgach rachunkowych właściwego okresu. Zobowiązania wynikające z tych faktur (na kwotę 13 449,44 zł) uregulowano po wskazanych w nich terminach płatności. Z pięciu ww. faktur, trzy wystawione w 2023 r. ujęto w księgach rachunkowych 2024 r.

Wydatki ujęte w centralnych planach rzeczowych

W ustawie budżetowej na rok 2024 na wydatki majątkowe w części 29 – Obrona narodowa zaplanowano środki w wysokości 52 014 076,0 tys. zł, a w planie po zmianach na wydatki majątkowe ustalono je w wysokości 51 034 283,8 tys. zł. Wykonanie wydatków wyniosło 50 953 887,3 tys. zł (99,8 % planu po zmianach) i było wyższe o 8 455 152,5 tys. zł (o 19,9 %) od wykonanych w 2023 r. (42 498 734,8 tys. zł⁹⁰).

Zgodnie z decyzją Nr 118/MON Ministra ON z dnia 1 września 2021 r. w sprawie zasad opracowywania i realizacji centralnych planów rzeczowych⁹¹ wydatki realizowane w ramach planu

⁸⁵ § 4050 i § 4070.

⁸⁶ § 6050 i § 6060.

⁸⁷ § 3020; § 3030; § 3070; § 3110.

⁸⁸ § 4260.

⁸⁹ § 4110 i § 4120.

⁹⁰ Nie zwiera współfinansowania projektów z udziałem środków UE.

⁹¹ Dz. Urz. MON poz.190, ze zm. Dalej: decyzja 118/MON.

finansowego resortu ON, ujmowane były w centralnych planach rzeczowych, w tym w: Planie Modernizacji Technicznej⁹², Planie Inwestycji Budowlanych⁹³, Planie Zakupu Środków Materiałowych⁹⁴ oraz Planie Inwestycji NSIP⁹⁵.

W 2024 r. zaplanowano wydatki na realizację CPR w łącznej wysokości 48 899 203,0 tys. zł, z czego w PMT – 34 914 054,0 tys. zł (71,4 % wydatków w CPR), w PZŚM – 6 788 733,0 tys. zł (13,9 %), w PIB: 6 690 208,0 tys. zł (13,7 %) oraz w Planie inwestycji NSIP – 506 208,0 tys. zł (1,0 %).

Według planu po zmianach wydatki na realizację CPR wynosiły 42 259 563,8 tys. zł, w tym w ramach PMT – 31 543 467,8 tys. zł (74,6 % wydatków w CPR), w PZŚM – 4 270 678,5 tys. zł (10,1 %), w PIB – 5 976 648,5 tys. zł (14,2 %) oraz w Planie inwestycji NSIP – 468 769,0 tys. zł (1,1 %).

W ramach PMT zrealizowano wydatki w kwocie 31 475 865,0 tys. zł, co stanowiło 99,8 % planu po zmianach i 109,5 % zrealizowanych wydatków w 2023 r. (tj. 28 754 857,8 tys. zł). Powyższe środki wydawkowano m.in. na: zakupy sprzętu wojskowego (26 344 103,9 tys. zł), zakup usług remontowych (1 958 713,7 tys. zł), modernizację i modyfikację sprzętu wojskowego (1 075 582,6 tys. zł), zakupy sprzętu i uzbrojenia (943 665,0 tys. zł), prace rozwojowe (673 109,9 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w PMT ujęte były 804 zadania, tj. o 76 (8,6 %) mniej w porównaniu do liczby zadań ujętych w PMT na dzień 1 stycznia 2024 r. (tj. 880).

W ramach PIB wydawkowano łącznie 5 975 634,3 tys. zł, tj. blisko 100 % planu po zmianach i 139,4 % zrealizowanych wydatków w 2023 r. (tj. 4 287 362,3 tys. zł). Najwięcej w 2024 r. przeznaczono na zadania inwestycyjne pn.:

- Budowa strefy rozśrodkowania F-35 wraz z hangarami typu półciężkiego oraz infrastrukturą towarzyszącą, płaszczyzny lotniskowe i drogi kołowania, na które w 2024 r. wydawkowano 287 903,0 tys. zł;
- Obiekt kierowania i dowodzenia (C2) połączony z obiektem systemów informatycznych wraz z sieciami teleinformatycznymi, na które w 2024 r. wydawkowano 172 215,2 tys. zł;
- Budowa infrastruktury do zabezpieczenia funkcjonowania uzbrojenia specjalistycznego, na które w 2024 r. wydawkowano 134 419,0 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w PIB ujęte było 816 zadań, tj. o 57 (7,5 %) więcej w porównaniu do liczby zadań ujętych w PIB na dzień 1 stycznia 2024 r. (tj. 759).

Wydatki w ramach PZŚM wyniosły 4 270 674,2 tys. zł, tj. blisko 100 % planu po zmianach i 78,0 % zrealizowanych wydatków w 2023 r. (tj. 5 474 659,8 tys. zł). Powyższe środki wydawkowano na: środki bojowe (1 624 612,4 tys. zł), materiały pędne i smary (830 414,9 tys. zł), przedmioty umundurowania i wyekwipowania (1 422 606,2 tys. zł), produkty żywnościowe (308 514,3 tys. zł) oraz medyczne środki materiałowe (84 526,4 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w PZŚM ujęte były do realizacji 358 zadań, tj. o 54 (13,1 %) mniej w porównaniu do liczby zadań ujętych w PZŚM na dzień 1 stycznia 2024 r. (tj. 412). Przyczyną zmniejszenia liczby oraz kwoty zadań realizowanych w 2024 r. był m.in. brak ofert umożliwiających zakup poszczególnych środków bojowych, ograniczone możliwości produkcyjne podmiotów realizujących umowy na dostawy środków bojowych i niżej indeksowane ceny jednostkowe paliw.

Ze środków budżetowych finansowano również zadania ujęte w Planie inwestycji NSIP, na które w 2024 r. wydawkowano 468 740,3 tys. zł (blisko 100 % planu po zmianach i 71,6 % zrealizowanych wydatków w 2023 r. (tj. 654 474,6 tys. zł). Realizacja wydatków w ramach Planu inwestycji NSIP,

⁹² Dalej: PMT.

⁹³ Dalej: PIB.

⁹⁴ Dalej: PZŚM.

⁹⁵ NATO Security Investment Programme.

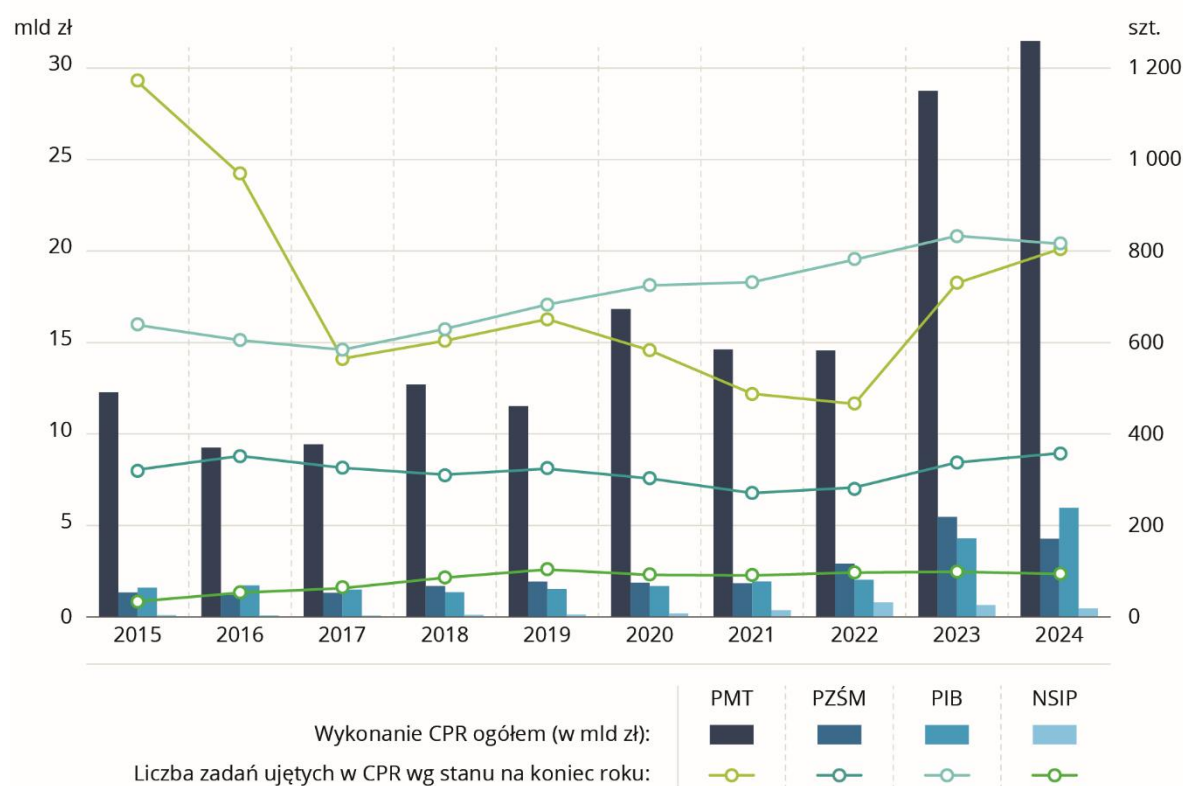
niższa o 28,4 % względem roku 2023, wynikała głównie z mniejszej liczby prowadzonych zadań oraz stopniowym finalizowaniu prowadzonych inwestycji.

Na inwestycje budowlane, realizowane na terenie Polski wydatkowano 444 499,1 tys. zł⁹⁶, a na składki na Program NSIP – kwotę 121 658,8 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w Planie inwestycji NSIP ujęte były 94 zadania, tj. o sześć więcej w porównaniu do liczby zadań ujętych na dzień 1 stycznia 2024 r. (tj. 88).

Głównymi przyczynami zmiany liczby zadań realizowanych w 2024 r. w ramach CPR były: rezygnacja z realizacji zadań m.in. z powodu zmiany sposobu zabezpieczenia potrzeb; zmiany harmonogramów realizacji zadań zgodnie z wynikami prowadzonych postępowań; brak ofert w prowadzonych postępowaniach przetargowych lub ofert spełniających wymagania określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Realizacja Centralnych Planów Rzeczowych w latach 2015–2024 Wydatki

Ogólna wartość zaliczek udzielonych w 2024 r. w ramach części 29 budżetu państwa wyniosła:

- dla przyszłych dostaw uzbrojenia i sprzętu wojskowego, w tym dotyczących wsparcia i eksploatacji w ramach umów zawartych w programie FMS oraz remontów i modyfikacji w ramach PMT – 16 057 856,8 tys. zł⁹⁷;
- dla inwestycji budowlanych – 709 336,0 tys. zł⁹⁸.

Ogólny stan nierozliczonych zaliczek na ww. cele na koniec 2024 r. wyniósł 63 520 896,2 tys. zł, z czego: [1] dla przyszłych dostaw uzbrojenia i sprzętu wojskowego oraz remontów i modyfikacji w ramach PMT – 62 450 854,5 tys. zł; [2] dla inwestycji budowlanych – 1 070 041,7 tys. zł.

⁹⁶ W tym 97 417,6 tys. zł ze środków NATO.

⁹⁷ Wielkość tych zaliczek nierozliczonych na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 14 629 758,2 tys. zł.

⁹⁸ Wielkość tych zaliczek nierozliczonych na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 569 534,2 tys. zł.

Szczegółowe badanie środków wydatkowanych w części 29 w ramach zaliczek przeprowadzono w Agencji Uzbrojenia.

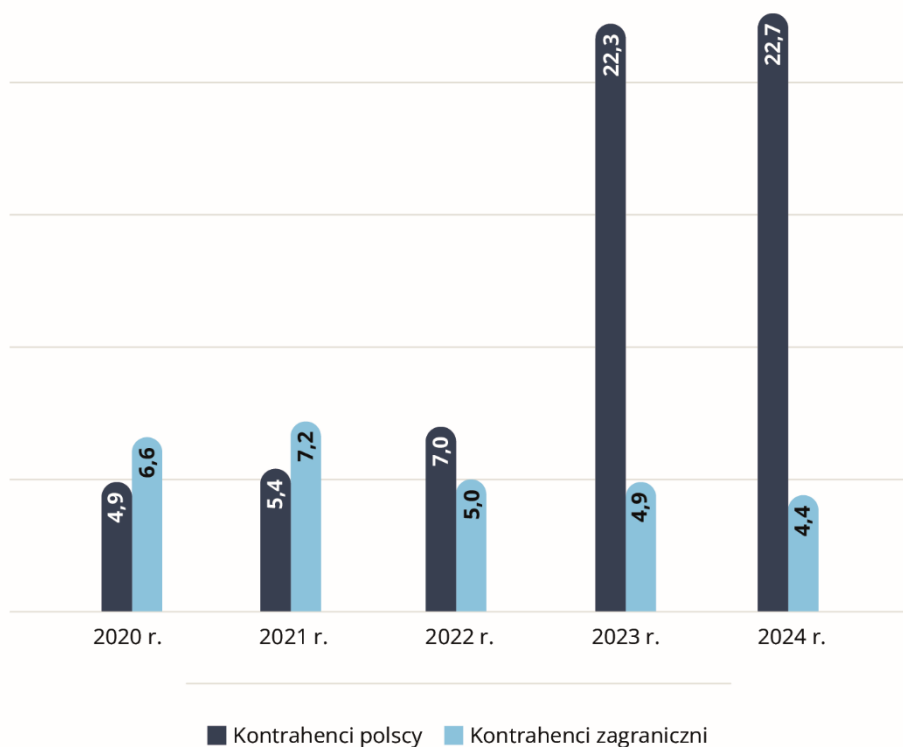
Agencja Uzbrojenia zrealizowała w 2024 r. wydatki w łącznej kwocie 27 124 716,3 tys. zł, w tym wydatki:

- na rzecz kontrahentów polskich w kwocie 22 721 165,5 tys. zł, co stanowiło 83,8 % wydatków ogółem,
- na rzecz kontrahentów zagranicznych w kwocie 4 403 550,8 tys. zł, co stanowiło 16,2 % wydatków ogółem.

W latach 2020-2024 odnotowano tendencję wzrostową wydatków budżetowych ponoszonych przez AU na rzecz kontrahentów polskich, które kształtowały się na poziomie odpowiednio: 42,7 %; 43,0 %; 58,6 %; 81,9 % i 83,8 % łącznych wydatków odpowiednio w poszczególnych latach.

Wydatki na zaliczki w 2024 r. wyniosły 14 173 911,2 tys. zł, co stanowiło 52,3 % łącznej kwoty wydatków AU.

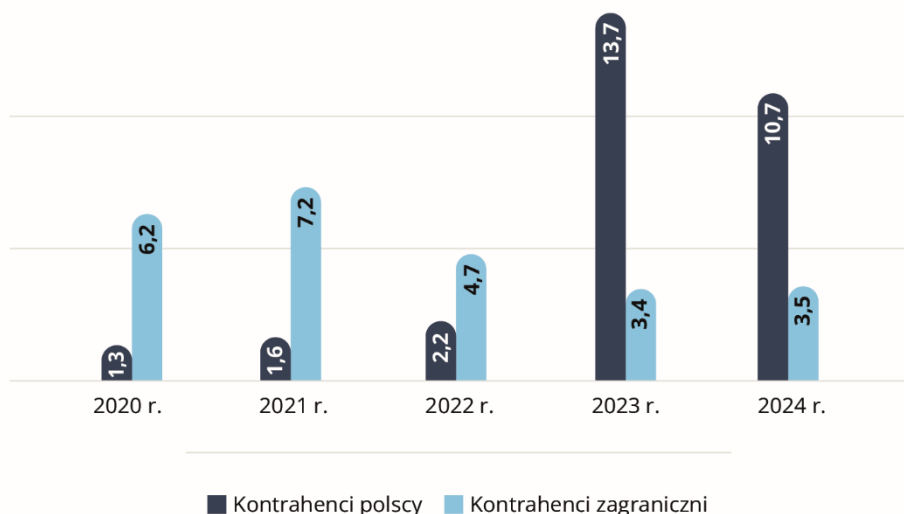
Wydatki Agencji
Uzbrojenia w latach
2020-2024 (w mld zł)

W 2024 r. nastąpiło zmniejszenie kwot zaliczek w stosunku do 2023 r., podczas gdy w latach 2020–2023, co do zasady odnotowano ich wzrost⁹⁹. Zaliczki na rzecz kontrahentów polskich wyniosły odpowiednio: w 2020 r.: 1 292 102,7 tys. zł; w 2021 r.: 1 622 237,8 tys. zł; w 2022 r.: 2 196 511,2 tys. zł, w 2023 r.: 13 710 298,7 tys. zł i w 2024 r.: 10 684 400,6 tys. zł. Zaliczki na rzecz kontrahentów zagranicznych wyniosły: w 2020 r. 6 181 840,3 tys. zł; w 2021 r. 7 207 238,4 tys. zł; w 2022 r. 4 690 436,0 tys. zł, w 2023 r. 3 379 362,1 tys. zł i w 2024 r.: 3 489 510,6 tys. zł. Łączna kwota zaliczek wypłaconych w 2024 r. (14 173 911,2 tys. zł) była niższa w stosunku do 2023 r. (17 089 660,7 tys. zł) o 2 915 749,5 tys. zł, tj. o 17,1 %.

⁹⁹ Za wyjątkiem globalnej kwoty wypłaconych zaliczek pomiędzy 2021 r. a 2022 r.

Zaliczki wypłacone przez
Agencję Uzbrojenia w
latach 2020-2024 (w mld zł)

W wyniku kontroli Wykonania budżetu państwa w 2024 r., przeprowadzonej u dysponenta III stopnia cz. 29 – Obrona narodowa, tj. **Szefa Agencji Uzbrojenia**¹⁰⁰ stwierdzono niecelowe przekazanie na rachunek powierniczy środków finansowych w kwocie 400 000,0 tys. zł.

W dniu 27 grudnia 2024 r. Agencja zawarła umowę nr AU/205/XI/2024/472, w ramach której w dniu 30 grudnia 2024 r. przekazała na rachunek powierniczy kwotę 400 000,0 tys. zł na poczet realizacji zadań i płatności zaliczek. W ocenie NIK było to działanie niecelowe. Zgodnie z § 14 ust. 9 umowy „Stronom przysługuje na podstawie art. 395 § 1 KC prawo do odstąpienia od Umowy w całości, bez wyznaczania dodatkowego terminu, w terminie do 27 marca 2025 r., ze skutkiem ex tunc, bez podawania powodów. Z tytułu odstąpienia od Umowy na podstawie zdania powyżej, żadnej ze stron nie przysługują kary umowne, ani roszczenia odszkodowawcze (...).” Natomiast zgodnie z § 10A ust. 5f umowy „Strony zgodnie ustalają, że niezależnie od postanowień niniejszego paragrafu, Wykonawca nie będzie mógł wypłacić z Rachunku Powierniczego zaliczki ani żadnej innej płatności w terminie wskazanym w § 14 ust. 9”. W związku z powyższym do 27 marca 2025 r. wykonawca miał prawo odstąpienia od umowy oraz nie mógł dokonać żadnych wypłat z rachunku powierniczego.

NIK nie kwestionuje zasadności wypłaty środków na poczet przyszłej realizacji kontraktów (w zbadanej próbie wydatków znalazło się 13 przypadków wypłaty zaliczki na łączną kwotę 6 526 672,1 tys. zł) oraz podkreśla, że nieprawidłowość ta nie niosła za sobą negatywnych skutków dla finansów publicznych, wskazuje jednak, że środki w tej formie powinny być wypłacane w sytuacji, gdy są adekwatne do potrzeb wykonawcy dla realizacji kontraktu i jest on w stanie te środki faktycznie pobrać i wykorzystać. W niniejszym przypadku nie było to możliwe w okresie blisko trzech miesięcy od daty przekazania środków. Podkreślenia wymaga również fakt, że wynagrodzenie wykonawcy za realizację etapu I umowy, który jest planowany do ukończenia 30 września 2025 r., wynosi 40 589,0 tys. zł, co oznacza, że pozostałe 359 411,0 tys. zł będą znajdowały się na rachunku powierniczym co najmniej do 2026 r.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że wypłata została poprzedzona zatwierdzeniem przez Ministra ON korekty CPR nr K.17/2024/PMT z 20 grudnia 2024 r., w zakresie określonym wnioskiem Szefa AU o zwiększenie planowanego wydatku w 2024 r. o kwotę 50 000,0 tys. zł. Stanowiło to wzrost o 14,3 % w stosunku do kwoty pierwotnie planowanej w PMT w przedmiotowym zadaniu. Zgodnie z informacjami przekazanymi do Zarządu Planowania Rzecowego-P8 przez Szefa AU, zmiana poziomu finansowania zadania w 2024 r. była spowodowana wynikami negocjacji z wykonawcą.

¹⁰⁰ Dalej: Szef AU.

Z ustaleń kontroli przeprowadzonej w Agencji Uzbrojenia wynika, że w rezultacie tych negocjacji ustalono przekazanie przez AU w 2024 r. na rachunek powierniczy środków finansowych w kwocie 400 000,0 tys. zł, ale kwota ta nie wynikała z faktycznego zapotrzebowania zgłaszanego przez wykonawcę, a dodatkowo w związku z postanowieniami umowy nr AU/205/XI/2024/472 z 27 grudnia 2024 r., do 27 marca 2025 r. wykonawca miał prawo odstąpienia od umowy oraz nie mógł dokonać żadnych wypłat z rachunku powierniczego. Informacji tych nie zawierał wniosek Szefa AU o dokonanie korekty. NIK wskazuje na lakoniczność treści wniosków Szefa AU o dokonanie korekt w CPR, co może utrudniać Szefowi Zarządu Planowania Rzeczowego-P8, Szefowi Sztabu Generalnego Wojska Polskiego¹⁰¹, a finalnie Ministrowi ON sprawowanie skutecznej kontroli nad zasadnością wnioskowanych korekt.

Kolejną stwierdzoną w AU nieprawidłowością było nierzetelne zawarcie umowy, wskutek czego w sposób niecelowy i niegospodarny wypłacono wynagrodzenie wykonawcy za cztery kwartały zarządzania projektem dotyczącym dostaw sprzętu wojskowego¹⁰² w łącznej kwocie 6669,0 tys. zł. Agencja Uzbrojenia 14 czerwca 2023 r. zawarła z konsorcjum umowę nr AU/86/VI-173/ZW/NEGZJW/DOS/Z/2022-2032/A/311 na usługę zarządzania projektem polegającą m.in. na:

- wykonywaniu na rzecz Zamawiającego czynności skierowanych na zasoby własne i zewnętrzne (ludzkie, finansowe, rzeczowe i informacyjne) obejmujące: planowanie, podejmowanie decyzji, organizowanie, przeprowadzenie, kontrolowanie (w tym raportowanie), monitorowanie Projektu;
- przygotowywaniu i opracowywaniu dokumentów na potrzeby realizacji Projektu;
- koordynowaniu działań Członków Konsorcjum związanych z zawieraniem umów wykonawczych ujętych w „Harmonogramie negocjacji i realizacji umów wykonawczych” stanowiącego załącznik nr 3 do Umowy, planowaniu, organizowaniu, kierowaniu i kontrolowaniu realizacji umów wykonawczych;
- utrzymywaniu kontaktów roboczych z Zamawiającym, w tym organizacji spotkań.

W 2024 r. z tytułu realizacji tej umowy Agencja wypłaciła wynagrodzenie wykonawcy w łącznej kwocie 6669,0 tys. zł (wynagrodzenie za IV kwartał 2023 r. i za pierwsze trzy kwartały 2024 r.). Łączna wartość wynagrodzenia wykonawcy za świadczenie usługi zarządzania projektem w latach 2023–2032 została określona w umowie na 70 223,3 tys. zł.

Umowa, o której mowa powyżej została zawarta jako pierwsza umowa wykonawcza do umowy ramowej nr AU/86/VI-173/ZW/NEGZJW/DOS/Z/2022-2032/334 z 20 lipca 2022 r. Kolejne umowy wykonawcze, zgodnie z planowanym harmonogramem powinny zostać zawarte w następujących terminach: [1] UW-2 – 30 czerwca 2023 r.; [2] UW-3 – 4 września 2023 r.; [3] UW-4 – 29 lutego 2024 r. Do zakończenia czynności kontrolnych żadna z tych umów nie została zawarta. Tym samym, wskutek niewłaściwie zawartej umowy, wynagrodzenie za zarządzanie projektem wypłacano, pomimo wielomiesięcznych opóźnień w realizacji projektu. Skutkiem nieprawidłowości było niecelowe i niegospodarne poniesienie wydatków w kwocie 6669,0 tys. zł.

NIK podkreśla, że poszukiwanie nowych usprawnień w zarządzaniu projektami jest co do zasady właściwym rozwiązaniem, zwłaszcza w sytuacji dużej dysproporcji wzrostu realizowanych przez Agencję w ostatnich latach zadań w stosunku do jej składu osobowego (w latach 2022–2024 łączna wieloletnia wartość kontraktów¹⁰³ realizowanych w danym roku wzrosła o 298,6 %¹⁰⁴, zaś liczba pracowników cywilnych i żołnierzy zawodowych o 13,4 %¹⁰⁵). Niemniej jednak nie powinno to prowadzić do sytuacji wypłacania wynagrodzenia wykonawcy pomimo braku postępów w realizacji rzeczowej i finansowej projektu, wynikającego z niepodpisania żadnej z planowanych umów ramowych na dostawę SpW.

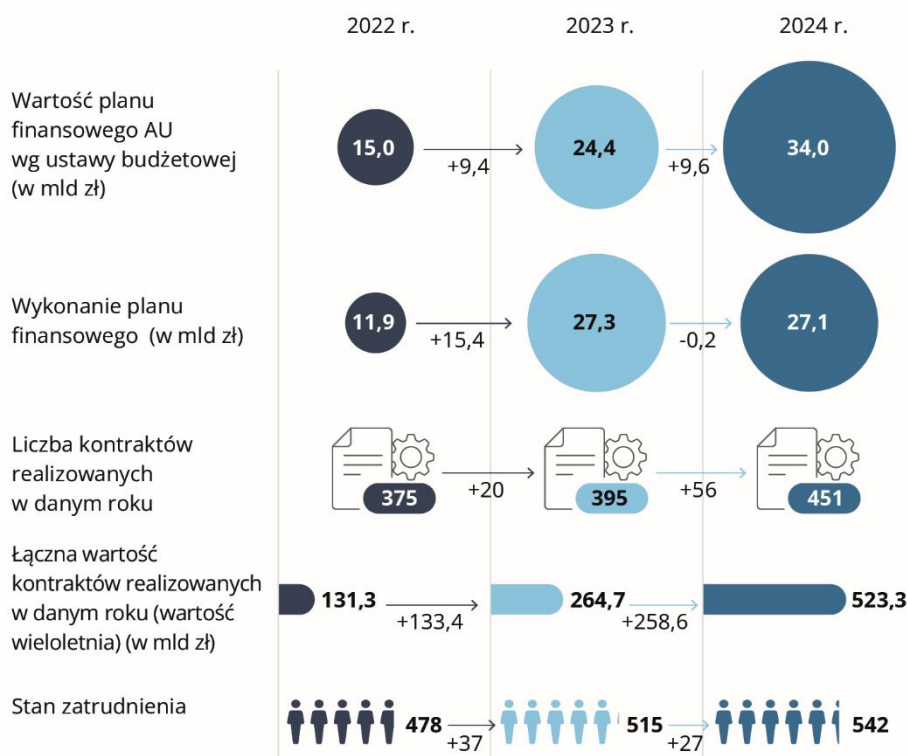
¹⁰¹ Dalej: Szef SG WP.

¹⁰² Dalej: SpW.

¹⁰³ Kontrakty finansowane i współfinansowane z budżetu państwa.

¹⁰⁴ Z 131 280 745,1 tys. zł do 523 347 607,5 tys. zł.

¹⁰⁵ Z 478 do 542.

Wartość realizowanych zadań i stan zatrudnienia w Agencji Uzbrojenia

Dodatkowo stwierdzono pojedyncze przypadki nieprawidłowości:

- nierzetelne sporządzenie aneksu do umowy, co skutkowało brakiem podstawy do naliczenia i skutecznego wyegzekwowania kary umownej w kwocie 986,2 tys. zł;
- dokonania zapłaty podatku VAT 54 dni po terminie, co skutkowało koniecznością zapłaty odsetek od zaległości podatkowych w kwocie 8,9 tys. zł;
- zwłokę w wystąpieniu o zwrot środków stanowiących oszczędności uzyskane w trakcie realizacji umowy w ramach FMS.

Promocja

Prawidłowość planowania działań promocyjnych zbadano na podstawie zmian wprowadzonych do Planu priorytetowych przedsięwzięć promocyjnych¹⁰⁶ w zakresie siedmiu zadań zaplanowanych do realizacji w 2024 r. w ramach środków DG MON w wysokości 7745,0 tys. zł. Zmiany do PPPP polegały m.in. na wprowadzeniu do realizacji pięciu nowych zadań¹⁰⁷ oraz odstąpieniu od wykonania dwóch zadań¹⁰⁸. Niższa realizacja wydatków w przypadku dwóch zadań¹⁰⁹, która wyniosła odpowiednio 3,8 %¹¹⁰, tj. 75,5 tys. zł i 46,3 %, tj. 932,1 tys. zł wynikała z faktu, że szacowanie kwot przeznaczonych na realizację zadań odbywało się na podstawie wielkości wydatków z 2022 r. Pięć z siedmiu zadań w trakcie roku zostało przeniesionych do realizacji innym dysponentom resortu. Pomimo, że Plan w przypadku tych pięciu zadań

¹⁰⁶ Dalej: PPPP.

¹⁰⁷ Zadania dotyczyły działań promocyjnych w związku z ćwiczeniem taktycznym pk. Dragon-24, a także realizowanych podczas innych ćwiczeń, obchodów świąt państwowych i wojskowych oraz współpracy z partnerami społecznymi, przedsięwzięć podejmowanych w celu pozyskania kandydatów do służby w Wojsku Polskim, realizowanych w ramach operacji „Bezpieczne Podlasie” oraz w związku z 25. rocznicą wstąpienia Polski do NATO.

¹⁰⁸ Zadanie nr 1 dotyczące produkcji i/lub emisji programów telewizyjnych i zadanie nr 7 (f) dotyczące promowania nowej Polityki Innowacyjności.

¹⁰⁹ Zadanie nr 2 pod nazwą: Działania promocyjne prowadzonych podczas obchodów świąt narodowych i wojskowych; zadanie nr 3 pod nazwą: Działania promocyjne CO MON w tym realizowane we współpracy z innymi komórkami i jednostkami organizacyjnymi resortu, prowadzone w związku z bieżącą działalnością kierownictwa MON.

¹¹⁰ Wobec planu.

nie wskazywał konkretnych dysponentów, u których powinny być realizowane zadania, nie stwierdzono, aby utrudniło im to realizację zadań.

Działalność badawczo-rozwojowa

Art. 7 ust. 3b. uchylonej ustawy o obronie Ojczyzny ustawy z dnia 25 maja 2001 r. *o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej*¹¹¹ określał, że udział wydatków przeznaczonych na badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie obronności państwa w wydatkach, o których mowa w ust. 1, wynosi nie mniej niż 2,5 %. Od dnia 23 kwietnia 2022 r., tj. od wejścia w życie ustawy o obronie Ojczyzny nie obowiązywały już regulacje wskazujące na powyższą, minimalną wartość planowaną na ten cel.

W 2024 r. w rozdziale 75280 – Działalność badawczo-rozwojowa zaplanowano w ustawie budżetowej wydatki w kwocie 1 014 880,0 tys. zł natomiast zrealizowano 720 975,5 tys. zł (71,0 % planu wg ustawy budżetowej). Zrealizowane wydatki były niższe w porównaniu do 2023 r. (1 246 145,8 tys. zł) o 525 170,2 tys. zł tj. o 42,1 %.

W poprzednich latach wydatki w tym rozdziale wynosiły: w 2018 r. planowano 825 594,0 tys. zł, wykonano 105 996,2 tys. zł, w 2019 r. planowano 918 847,0 tys. zł, wykonano 126 958,9 tys. zł, w 2020 r. planowano 1 096 047,0 tys. zł, wykonano 134 888,1 tys. zł, w 2021 r. planowano 1 145 855,0 tys. zł, wykonano 208 801,2 tys. zł, w 2022 r. planowano 1 139 629,0 tys. zł, wykonano 142 887,7 tys. zł, w 2023 r. planowano 1 254 088,0 tys. zł, wykonano 1 246 145,8 tys. zł.

Jedną z odpowiedzi na potrzeby MON z obszaru badań naukowych i prac rozwojowych miał stanowić realizowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju¹¹² program pn. *Nowe technologie w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa* PERUN. Departament Innowacji MON był odpowiedzialny za współpracę z NCBiR w ramach opracowania tego programu oraz brał udział w przygotowaniu konkursu nr 1/PERUN/2023 na wykonanie projektów w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa.

Konkurs nr 1/PERUN/2023 został ogłoszony przez NCBiR w dniu 15 listopada 2023 r. Nabór wniosków rozpoczął się 1 grudnia 2023 r., a zakończył się 31 stycznia 2024 r. W ramach tego konkursu finansowane mogły być projekty, które w największym stopniu ukierunkowane były na wytworzenie technologii, dzięki której nastąpi wzrost potencjału naukowego i rzeczywiste jego zwiększenie w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.

Ze względu na dużą liczbę złożonych wniosków (215) w zakresie 16 obszarów tematycznych, do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie zakończono oceny wniosków. Ocena formalna wniosków przeprowadzana była przez pracowników NCBiR, natomiast ocena merytoryczna przeprowadzana była przez trzech niezależnych ekspertów, w tym jednego eksperta reprezentującego środowisko naukowe oraz dwóch ekspertów reprezentujących MON. Na moment zakończenia czynności kontrolnych w zakresie tylko czterech zakresów tematycznych zakończono ocenę formalną, w tym w dwóch obszarach zakończono ocenę merytoryczną.

Działania kontrolne

W 2024 r. Departament Kontroli MON wraz z podporządkowanymi mu delegaturami przeprowadził 112 kontroli w jednostkach podległych Ministrowi ON. Działania kontrolne swoim zakresem obejmowały m.in.: sprawozdawczość budżetową i finansową, wydatkowanie środków publicznych, zlecanie usług, realizację zamówień publicznych, udzielanie i rozliczanie dotacji oraz ustalanie i egzekwowanie należności.

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2024 r. sformułowano łącznie 645 zaleceń i wniosków oraz skierowano do wyspecjalizowanych organów ochrony państwa i prawa 34 zawiadomień, w tym 31 zawiadomień o podejrzeniu naruszenia dyscypliny finansów publicznych do Rzecznika

¹¹¹ Dz. U. z 2015 poz. 1716.

¹¹² Dalej: NCBiR.

Dyscypliny Finansów Publicznych oraz trzy zawiadomienia do Żandarmerii Wojskowej dotyczące popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu. Z ww. 645 zaleceń i wniosków 64 % zostało zrealizowanych, a 36 %, według stanu na koniec 2024 r. znajdowało się w trakcie realizacji.

W 2024 r. Biuro Audytu Wewnętrznego¹¹³ zrealizowało cztery zadania audytowe: dwa doradcze i dwa zapewniające, co stanowiło 100 % Planu audytu. Rekomendacje wydane w ramach przeprowadzonych zadań zostały przyjęte do realizacji. Przeprowadzenie czynności sprawdzających w celu uzyskania informacji na temat realizacji rekomendacji zadań zapewniających zostało przewidziane na 2025 r.

Realizacja Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności¹¹⁴

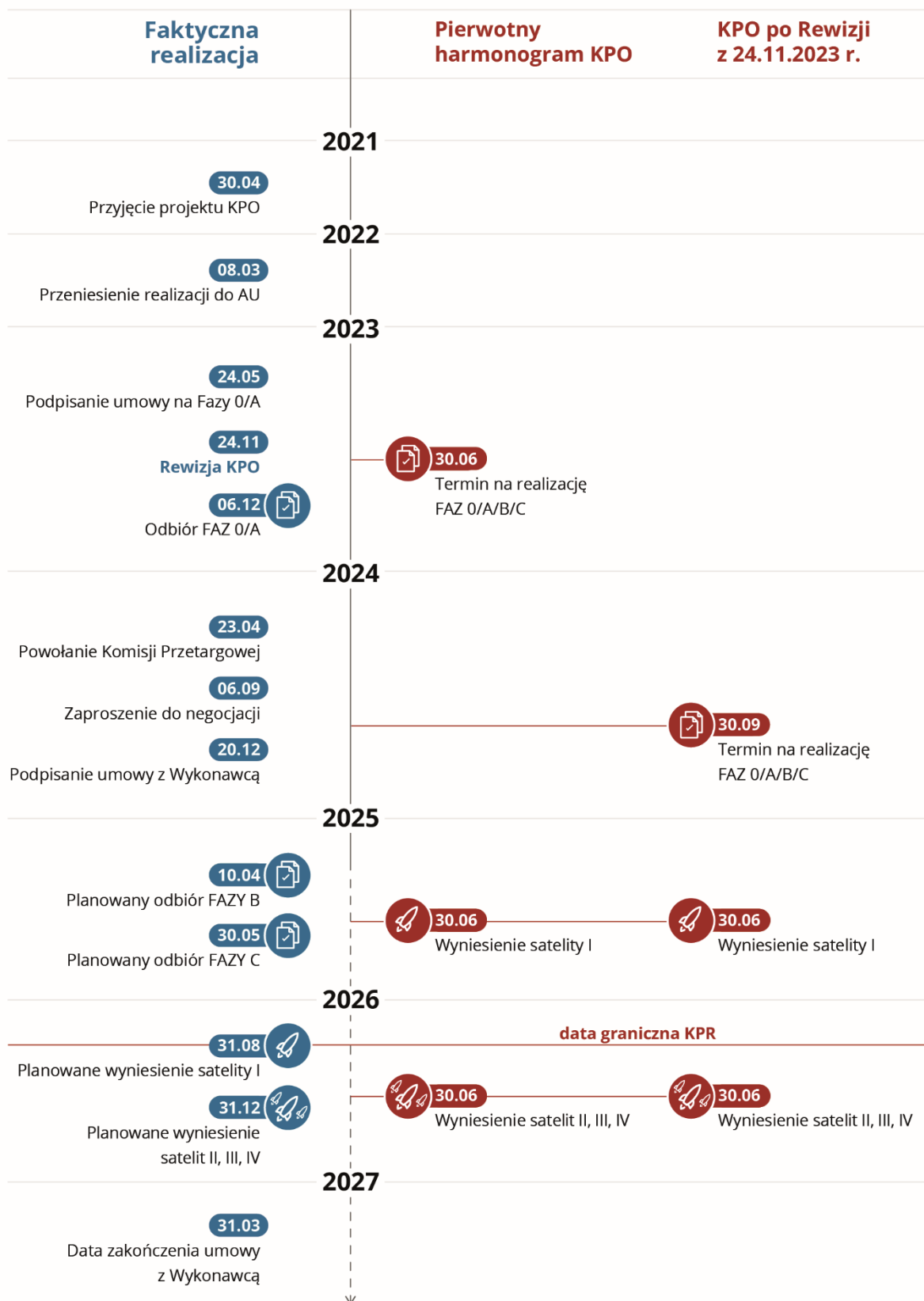
Analogicznie do roku ubiegłego Najwyższa Izba Kontroli zweryfikowała stan zaawansowania jedynej inwestycji finansowanej z KPO, za którą odpowiedzialny był Minister ON, tj. inwestycji nr A2.6.1 pn. *„Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne”*. Powyższa inwestycja została zakwalifikowana do objęcia wsparciem na podstawie art. 14II ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*¹¹⁵. Kwota finansowania dla zadania wyniosła 108,2 mln euro. Celem inwestycji było, znaczące zwiększenie efektywności wykorzystania satelitarnych obserwacji Ziemi w Polsce oraz zapewnienie sprawnego i nieprzerwanego wytwarzania przetworzonych informacji dotyczących obserwacji Ziemi dostosowanych do potrzeb użytkownika oraz ich udostępniania. Zakres rzeczowy inwestycji polegał na wyniesieniu czterech satelitów na orbitę. Dla powyższej inwestycji określono jeden kamień milowy, tj. Prace przygotowawcze do wyniesienia pierwszego polskiego satelity (Fazy 0/A/B/C) oraz dwie wartości docelowe, tj. wyniesienie pierwszego i kolejnych trzech satelitów.

¹¹³ Dalej: BAW.

¹¹⁴ Dalej: KPO.

¹¹⁵ Dz. U. z 2025 r. poz. 198, ze zm.

Kalendarium Inwestycji A2.6.1. pn. Rozbudowa krajowego systemu serwisów monitoringowych, produktów, narzędzi analitycznych i usług i towarzyszącej infrastruktury wykorzystujących dane satelitarne

W ramach kontroli stwierdzono, że stan realizacji przedmiotowej inwestycji odbiega od założeń aktualnie przyjętego KPO oraz harmonogramu jej realizacji stanowiącego załącznik do zawartego pomiędzy Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej, a Ministrem ON w dniu 1 czerwca 2023 r. porozumienia o realizacji inwestycji w ramach planu rozwojowego. Zestawienie harmonogramu umowy zawartej z wykonawcą z terminarzem realizacji inwestycji z KPO wskazuje, że poza okresem finansowania projektu ze środków tego Planu znajduje się obecnie kwota 170 390,6 tys. zł, a tym samym będzie zachodziła konieczność poniesienia jej z części 29 budżetu państwa. Niezależnie od powyższego, w przypadku braku osiągnięcia rezultatów całej inwestycji w przyjętym przez Radę Unii Europejskiej terminie, ryzykiem utraty środków przyznanych Polsce z tego tytułu należy objąć pełną kwotę pożyczki bezzwrotnej, tj. 484 941,6 tys. zł. Zgodnie z *rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności*¹¹⁶, płatności KPO dokonuje się, jeżeli państwo członkowskie w zadowalający sposób osiągnęło odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe.

W ocenie NIK, do powyższej sytuacji przyczyniły się głównie późne procedowanie w MON (2024 r.) projektu regulacji wewnątrzresortowych umożliwiających pozyskanie sprzętu w ramach inwestycji oraz długi, obejmujący ponad rok, czas pomiędzy odebraniem rezultatów umowy na fazy 0/A umożliwiających przeprowadzenie postępowania na pozostałe elementy projektu, a podpisaniem finalnej umowy (w tym powołanie komisji do udzielenia zamówienia 23 kwietnia, zaproszenie wykonawcy do negocjacji 9 września i podpisanie umowy 20 grudnia 2024 r.). Nie bez przyczyny były również opóźnienia realizacji inwestycji w latach ubiegłych, w tym generalne problemy związane z odblokowaniem dofinansowania z KPO, a także brak obowiązywania aktów prawnych regulujących realizację KPO w Polsce. Ustawa określająca zasady realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 została uchwalona 28 kwietnia 2022 r., a także rozporządzenie określające wykaz inwestycji w ramach KPO kwalifikujących się do objęcia wsparciem zostało wydane 17 listopada 2022 r. Do obiektywnych przesłanek NIK zalicza również fakt dążenia do wyboru mniej doświadczonego, lecz polskiego wykonawcy, co jednak w założeniu ma pomóc budowie potencjału kosmicznego kraju.

Zdaniem NIK realizacja tak nowatorskiego i skomplikowanego pod względem technicznym projektu wymagała podjęcia odpowiednio wczesnych działań, w tym w ramach zarządzania ryzykami projektu (art. 68 ust. 2 pkt 7 uofp) mających na celu zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji inwestycji w założonym w KPO terminie. Powyższe ma związek nie tylko z przyspieszaniem pozyskiwania kolejnych zdolności SZ RP, do czego zmierza realizacja inwestycji, ale również wykorzystaniem przez Polskę szansy na zaangażowanie na ten cel nakładów pochodzących spoza części 29 budżetu państwa.

Z chwilą zakończenia kontroli trwały prace MON i Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej mające na celu dokonanie rewizji KPO, a tym samym uzyskania prolongaty terminu realizacji inwestycji. Jednocześnie, po zakończeniu czynności kontrolnych, Minister ON przekazał korespondencję wskazującą na zapewnienie przez niego wsparcia merytorycznego AU ekspertami z European Space Agency w obecnej fazie realizacji umowy z wykonawcą, a także o prowadzonych konsultacjach na rzecz wsparcia tych ekspertów w kolejnych fazach inwestycji.

4.2.2. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

W 2024 r. w resorcie obrony narodowej nie ponoszono wydatków pochodzących z budżetu środków Unii Europejskiej. W związku z ustaleniami kontroli P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 29 – Obrona narodowa zweryfikowano realizację inwestycji pn. „Budowa ogólnopolskiej platformy wysokiej jakości i dostępności e-usług publicznych w podmiotach leczniczych utworzonych i nadzorowanych przez MON”. Inwestycja była realizowana

¹¹⁶ Dz. Urz. UE, L 57 z 18 lutego 2021 r., str. 17, ze zm.

w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014–2020. Porozumienie o dofinansowanie projektu zostało podpisane w dniu 19 czerwca 2020 r. przez Dyrektora Centrum Projektów Polska Cyfrowa oraz Ministra ON. W projekcie uczestniczyli również: Centrum Zasobów Cyberprzestrzeni Sił Zbrojnych¹¹⁷, Dowództwo Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni¹¹⁸ oraz partnerzy Projektu¹¹⁹. W ramach Projektu przewidziano uruchomienie niżej wymienionych e-usług/modułów: [1] (EDM) udostępnienie elektronicznej dokumentacji medycznej celem poprawy dostępności do danych medycznych oraz jej wymianę z innymi uprawnionymi podmiotami, zgodnie z obowiązującymi przepisami, [2] e-Rejestracja celem poprawy efektywności i jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych, [3] e-Analizy celem optymalizacji zarządczej po stronie podmiotów leczniczych oraz Ministerstwa.

Wartość całego projektu to kwota 112 496,3 tys. zł, w tym Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 94 828,2 tys. zł, budżet państwa – 17 223,6 tys. zł oraz inne krajowe środki publiczne – 444,5 tys. zł.

W toku niniejszej kontroli stwierdzono, że cele Projektu e-zdrowie nie zostały osiągnięte, pomimo upływu ponad roku od planowanej daty jego zakończenia.

Podstawowym celem Projektu e-zdrowie było zapewnienie pacjentom 28 podmiotów leczniczych: [1] możliwości udostępnienia elektronicznej dokumentacji medycznej; [2] możliwości zarządzania rejestracjami (np. zmianę terminu, odwołanie wizyty).

Zgodnie z § 4 ust. 3 Porozumienia w sprawie Projektu e-zdrowie obowiązkiem beneficjenta była realizacja Projektu w pełnym zakresie, w tym realizacja wskaźników produktu w terminie wskazanym w § 3 ust. 1 ww. porozumienia, tj. do dnia 29 grudnia 2023 r.

Przeprowadzone w dniu 19 lutego 2025 r. przez NIK oględziny w Wojskowym Instytucie Medycznym – Państwowym Instytucie Badawczym, tj. u jednego z 28 partnerów uczestniczących w Projekcie e-zdrowie wykazały, że żaden z planowanych do uruchomienia modułów wchodzących w skład systemu nie został uruchomiony produkcyjnie oraz nie spełniają warunków koniecznych do eksploatacji. Powyższe ustalenia potwierdził Zastępca Dowódcy DKWOC, który wyjaśnił¹²⁰, że „liczba i waga zgłaszanych uwag powoduje, że na dzień dzisiejszy projekt nie osiągnął pełnej gotowości operacyjnej zgodnej z zapisami umowy”.

Podstawowym miernikiem realizacji inwestycji były określone we wniosku o dofinansowanie wskaźniki produktu, z których kluczowym dla realizacji ww. celów projektu był wskaźnik pn. *liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości, co najmniej 4-transakcja [2 szt.]*. Deklarację o jego osiągnięciu złożył w dniu 4 października 2024 r. do Centrum Projektów Polska Cyfrowa¹²¹ Zastępca Dyrektora Departamentu Wojskowej Służby Zdrowia MON. W przedmiotowym oświadczeniu wskazał on, że „projekt został uruchomiony produkcyjnie i posiada wszystkie funkcjonalności”. Jak ustalono w trakcie kontroli system został uruchomiony 30 września 2024 r. jednak po jednym dniu z uwagi na błędy został ograniczony jedynie do użytkowników Milnet-I, tj. pracowników resortu obrony narodowej. Przedstawiciel DKWOC zeznał, że „Błędy były na tyle istotne, że należało dać czas wykonawcy na poprawki. System dostarczony przez wykonawcę został odebrany z uwagami, nie był pozbawiony wad”. Z kolei przedstawiciel DWSZdr w kontekście osiągnięcia powyższego wskaźnika produktu zeznał, że „My to uruchomiliśmy zgodnie z zakładanym harmonogramem. Potem w ocenie DKWOC należało nie udostępniać opinii publicznej dostępu do systemu, aby dać sobie czas na usunięcie zidentyfikowanych usterek”. Ponadto w wyniku działań podejmowanych na przełomie listopada i grudnia 2024 r. przez audytora analizującego system ze strony CPPC stwierdzono, że ówczesna

¹¹⁷ Decyzja nr 121/DWSZdr Ministra Obrony Narodowej z dnia 5 maja 2022 r.

¹¹⁸ Decyzja nr 21/DWSZdr Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 lutego 2023 r.

¹¹⁹ 28 podmiotów leczniczych utworzonych i nadzorowanych przez MON.

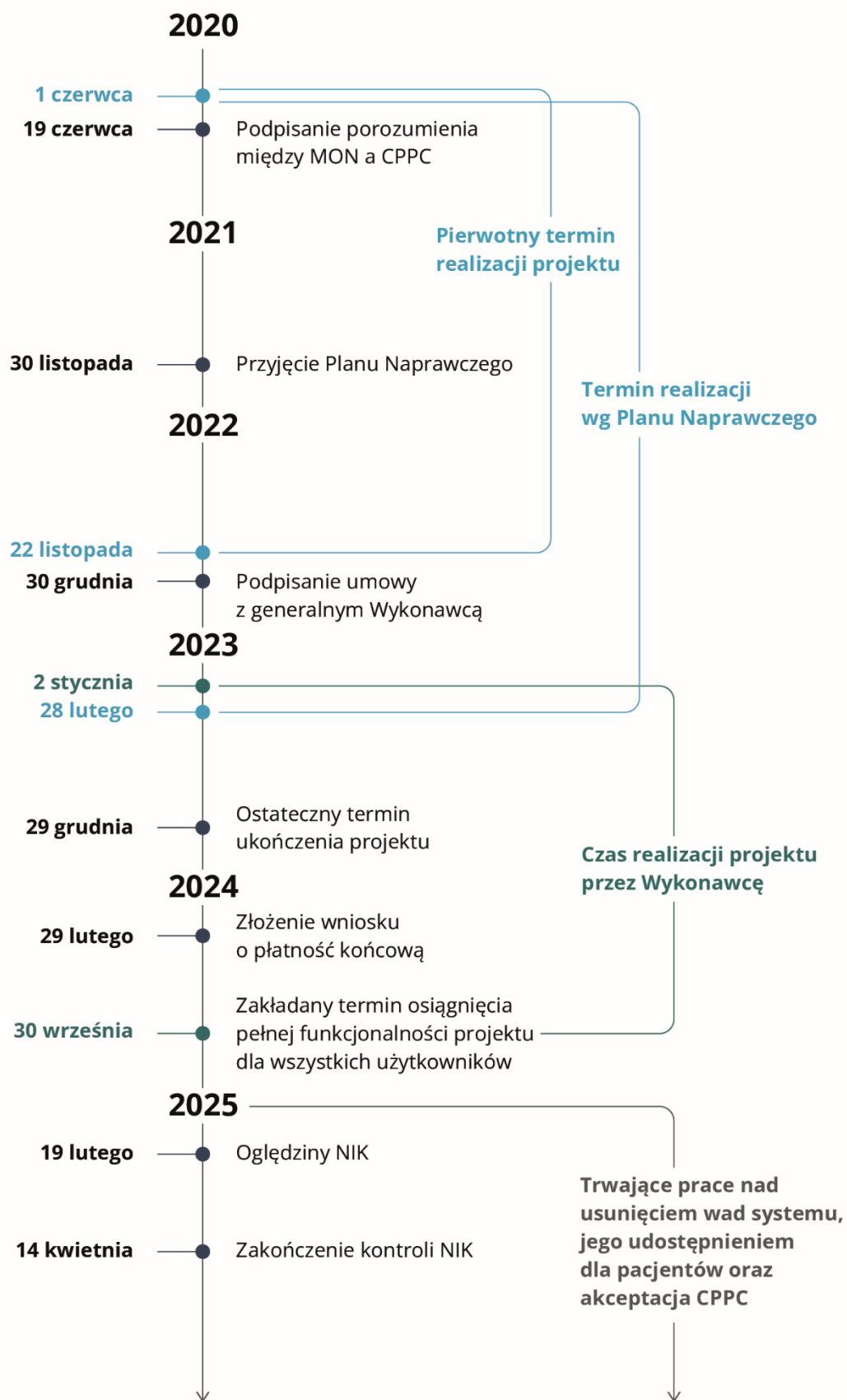
¹²⁰ Pismo DKWOC Nr 3596/25 z dnia 27 lutego 2025 r.

¹²¹ Dalej: CPPC.

wersja systemu uniemożliwiała dostęp do zakładania konta, a tym samym rejestrowania nowych użytkowników systemu. Kolejnym istotnym mankamentem, zdiagnozowanym przez DKWOC był brak dostępu do elektronicznej dokumentacji medycznej nawet dla posiadaczy kont. Tym samym nie można było dokumentacji przejrzeć, pobrać, udostępnić. Zgodnie z wyjaśnieniami przedstawiciela DKWOC oba powyższe problemy rozwiązano w dniu 2 kwietnia 2025 r.

Zdaniem NIK skala mankamentów systemu, uniemożliwiających jego użytkowanie oraz ograniczony sposób upowszechnienia e-usług przez MON nie pozwalały na stwierdzenie osiągnięcia zakładanych celów przedmiotowego projektu. Dodatkowo należy zauważyć, że samo CPPC, które jest instytucją przyznającą dotację na ten cel nie określiło w jakim czasie projekt osiągnie pełną gotowość produkcyjną¹²². W tym zakresie NIK wskazuje, że do powyższego stanu przyczyniło się nieprawidłowe zarządzanie ryzykami przez Ministra ON, które nie zapobiegło pospiesznemu uruchomieniu i udostępnieniu w pełnym zakresie wadliwego systemu, które skutkowało następnie koniecznością ograniczania jego dostępności. Poza przedłużającym się brakiem możliwości zdalnej rejestracji pacjentów i pobierania przez nich elektronicznej dokumentacji medycznej, skutkiem powyższej nieprawidłowości było ryzyko konieczności zwrotu udzielonego dofinansowania w wysokości 94 828,2 tys. zł z uwagi na brak osiągnięcia celu projektu. Wszystkie płatności na rzecz kontrahentów zostały zrealizowane. Biorąc pod uwagę stwierdzane przez użytkowników wady, wykonawca systemu po jego odbiorze dokonywał dalszych modyfikacji.

¹²² Pismo CPPC z dnia 19 marca 2025 r.

4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2024 r. przez dysponenta części 29 – Obrona narodowa i sprawozdań jednostkowych DB MON oraz DG MON:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb 23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich (Rb-28 UE),
- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 29 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia Urzędu obsługującego Ministra ON) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Przyjęta koncepcja systemu kontroli zarządczej zapewniała w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości i rzetelności sporządzonych sprawozdań.

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

Nieprawidłowość z obszaru sprawozdawczości stwierdzono w kontroli przeprowadzonej w 32 WOG, jednakże pozostała ona bez wpływu na opinię w obszarze sprawozdawczości w części 29¹²³. Polegała ona na nieujęciu w księgach rachunkowych 2024 r. i w sprawozdaniach Rb-28 i Rb-BZ1 przypadających na ten rok kosztów i zobowiązań, co spowodowało ich zaniżenie o kwotę 1 649 758,64 zł¹²⁴. Jednocześnie w księgach rachunkowych 2024 r. ujęto koszty 2023 r. wynikające z faktur za dostawy i usługi, które wpłynęły do 32 WOG po 20 stycznia 2024 r. na kwotę 1 044 431,83 zł. Było to niezgodne z art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Nieujęcie w księgach rachunkowych ww. kosztów i zobowiązań wynikało z przyjęcia w Polityce rachunkowości obowiązującej w 2023 r. daty 20 stycznia oraz obowiązującej w 2024 r. daty 15 stycznia roku następnego (z zastrzeżeniem, że łączna wartość kosztów roku ubiegłego wynikająca z dowodów, które wpłyną po tej dacie nie przekroczy 1 % sumy bilansowej), jako granicznej, decydującej o ujęciu w księgach rachunkowych dowodów dotyczących danego roku. Ustalenie ww. granicznych dat ujęcia w księgach rachunkowych dowodów dotyczących danego roku pozostawało w sprzeczności z zapisami załącznika nr 9 do Polityki rachunkowości.

4.4. KSIĘGI RACHUNKOWE

W części 29 księgi rachunkowe dysponenta części prowadzone były w DB MON. Odrębnie księgi prowadzone były przez DG MON, który wykonywał funkcję dysponenta środków budżetu państwa III stopnia.

Przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych dokonano na podstawie danych księgi głównej pozyskanych z Zintegrowanego Wieloszczeblowego Systemu Informatycznego Resortu Obrony Narodowej (ZWSI RON) za rok 2024 (706 916 zapisów księgowych). W zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem

¹²³ Z uwagi na niski próg istotności.

¹²⁴ Według stanu na 3 marca 2025 r.

prawidłowości wartości transakcji, okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych) przeprowadzono badanie bezpośrednie próby dowodów i zapisów ksiąg prowadzonych przez dysponenta III stopnia.

Doboru próby do losowania dokonano na podstawie zapisów na kontach 1301000 – Rachunek bieżący wydatków budżetowych oraz 1302000 – Rachunek bieżący dochodów budżetowych. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 1000 zł). Do losowania próby przyjęto średnie ryzyko nieodłączne (RN) i średnie ryzyko zawodności systemów kontroli wewnętrznej (RZSKW).

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych dysponenta III stopnia – DG MON przeprowadzono na próbie 92 zapisów księgowych o łącznej wartości 141 105,3 tys. zł, wylosowanych metodą monetarną (która została uzupełniona 10 zapisami o łącznej wartości 3776,9 tys. zł, wyselekcjonowanymi na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych, jako zapisy z brakami w opisach (treść operacji gospodarczej), błędnymi datami lub niewłaściwą sekwencją dat).

W wyniku przeprowadzonego badania dowodów i zapisów księgowych na łączną kwotę 144 882,2 tys. zł stwierdzono, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami właściwie ujęto w księgach rachunkowych.

W trakcie kontroli nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań DG MON prowadzone były nieprawidłowo.

5. USTALENIA INNYCH KONTROLI

Jak wskazano we wprowadzeniu do niniejszej Informacji, dodatkowym źródłem pochodzenia środków finansowych przeznaczanych corocznie na obronność jest Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych, którego podstawowym celem było zapewnienie finansowania lub dofinansowania zadań wynikających z Programu Rozwoju Sił Zbrojnych, ustanowionego przez Ministra ON. Przychody Funduszu miały pierwotnie opierać się na emisji przez BGK obligacji, natomiast od dnia 1 września 2022 r., tj. od nowelizacji ustawy o *obronie Ojczyzny*, rozszerzono ten katalog o możliwość zaciąg kredytów.

Z uwagi na wysokość wydatków planowanych do poniesienia za pomocą Funduszu (do 2035 r. ponad 640 mld zł) oraz specyfikę badanego obszaru, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę doraźną wykonania planu finansowego Funduszu za rok 2023¹²⁵. Powyższe ma docelowo stanowić uzupełnienie realizowanej corocznie przez NIK kontroli wykonania budżetu państwa w części 29 – Obrona narodowa. W trakcie kontroli NIK zwróciła szczególną uwagę na planowanie Funduszu w aspekcie wieloletnim, którego celem powinno być zapewnienie zharmonizowanego rozwoju SZ poprzez zapewnienie nakładów na ten cel. Powzięte przez kontrolujących ustalenia pozwoliły na sformułowanie pierwszych wniosków dotyczących skuteczności funkcjonowania samego Funduszu oraz na ocenę przyjętych przez MON długoterminnych założeń funkcjonowania tego instrumentu.

W ocenie Izby stwierdzone wadliwe zaprojektowanie tego instrumentu może negatywnie wpłynąć na podstawowy cel jego utworzenia jakim było przyspieszenie modernizacji Sił Zbrojnych. O wadliwości świadczył przede wszystkim fakt braku zaplanowania źródła na spłatę kosztów powstających w związku z zaciąganiem przez BGK kolejnych zobowiązań na rzecz Funduszu. Wobec zaprognozowanych przez BGK na kwotę 403 mld zł kosztów obsługi instrumentów dłużnych (kapitał, odsetki, prowizje, etc.) koniecznych do poniesienia do 2035 r., wpłaty z części 29 budżetu państwa – Obrona narodowa w tym okresie zaplanowano w wysokości mogącej pokryć niespełna 12 % tej kwoty. Powyższy brak, wobec niezmiennego od momentu powstania Funduszu stanowiska Ministerstwa Finansów wskazującego, że koszty obsługi FWSZ powinny być zabezpieczane z wpłat z części 29 budżetu państwa, może spowodować konieczność dokonania korekt zadań przyjętych do realizacji w centralnych planach rzeczowych. Może to być szczególnie dotkliwe w przypadku rozpoczętych już zadań bądź rezygnacji z tych, które są z nimi skorelowane w procesie pozyskiwania kolejnych zdolności przez SZ RP.

Powyższej sytuacji nie sprzyjał również fakt błędnego podejścia MON do kwestii planowania wydatków na należny podatek VAT od dostaw sprzętu pozyskiwanego ze środków Funduszu. Na etapie jego projektowania przyjęto bowiem błędne założenie o zaplanowaniu wydatków w wartościach brutto, zakładając tym samym, że będą one w całości ponoszone za pomocą instrumentów dłużnych. Negatywnego obrazu dopełniał fakt braku posiadania w MON aktualnej prognozy wpływów i wydatków, tj. dokumentu, który wskazywałby dane o wysokości i źródłach wpływów Funduszu, planowanej skali wydatków i kosztach Funduszu w ujęciu długoterminowym. Bez powyższych informacji Minister ON nie był w stanie pełnić skutecznego nadzoru nad Funduszem, szczególnie w obszarze planistycznym.

¹²⁵ Kontrola nr I/24/002/KON – Planowanie i realizacja zadań finansowanych przez Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych w 2023 r.

W trakcie kontroli Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w częściach: 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, 97 – Przychody i rozchody związane z prefinansowaniem zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i 98 – Przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa¹²⁶, NIK zwróciła uwagę na skalę i skutki zaciągania zobowiązań dłużnych poza budżetem państwa, powodujące zaniżanie deficytu budżetowego i potrzeb pożyczkowych, a także wpływu takiego finansowania na dług publiczny w ujęciu zgodnym z zasadami unijnymi. Na koniec 2024 r. finansowanie dłużne FWSZ wynosiło 45 mld zł¹²⁷, z czego tylko w 2024 r., zwiększyło się o 17,6 mld zł. Ponadto koszty obsługi zobowiązań dłużnych w 2024 r. wyniosły 5,1 mld zł. W ocenie NIK na wysokość kosztów miał wpływ fakt zaciągania kredytów poza budżetem państwa.

¹²⁶ Wystąpienie pokontrolne z kontroli P/25/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w częściach 79 – Obsługa długu Skarbu Państwa, 97 – Przychody i rozchody związane z prefinansowaniem zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i 98 – Przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa, nr KBF.410.1.09.2025.

¹²⁷ Kwota ta odnosi się wyłącznie do kapitału.

6. INFORMACJE DODATKOWE

Najwyższa Izba Kontroli wystąpienia pokontrolne skierowała do Ministra Obrony Narodowej, Szefa Agencji Uzbrojenia, Szefa Służby Wywiadu Wojskowego, Szefa Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Szefa Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Gdyni, Komendantów 6., 11. oraz 22. Wojskowego Oddziału Gospodarczego, Komendanta 32 Oddziału Gospodarczego w Zamościu, Dowódcy 4. Brygady Logistycznej w Pomiechówku.

W wystąpieniach pokontrolnych w wyniku stwierdzenia łącznie 27 nieprawidłowości, NIK sformułowała 20 wniosków pokontrolnych skierowanych do dysponenta części 29 oraz kierowników jednostek kontrolowanych. W celu wyeliminowania stwierdzenia nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli wniosowała o:

- zapewnienie rzetelności procesu planowania wpłaty na FWSZ z uwzględnieniem kosztów obsługi Funduszu (Minister ON),
- usprawnienie systemu kontroli zarządczej w obszarach wnioskowania o rezerwy celowe oraz terminowości zawierania umów cywilnoprawnych (Minister ON),
- podjęcie skutecznych działań w celu doprowadzenia do udostępnienia Projektu e-zdrowie wszystkim docelowym użytkownikom oraz upowszechnienie tego rozwiązania (Minister ON),
- podjęcie działań mających na celu udzielanie w prawidłowej formie dofinansowania Uniwersytetowi Medycznemu w Łodzi w zakresie działalności dydaktycznej uwzględniającej potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej albo podjęcie działań inicjujących zmiany legislacyjne w tym zakresie (Minister ON),
- ponowną weryfikację sprawozdania z realizacji dotacji przyznanej ASzWoj, a w przypadku gdyby rozbieżności miały wpływ na kwotę rozliczonej dotacji postępowanie zgodnie z regulacjami uofp (Minister ON),
- dokonanie korekty oraz uszczegółowienia wzoru zawartego w ust. 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra ON z dnia 18 października 2019 r. (Minister ON),
- zapewnienie współmierności dokonywanych płatności, w tym wpłat na rachunki powiernicze, do zgłaszanych potrzeb przez wykonawców (Szef AU),
- zapewnienie powiązania wynagrodzenia wykonawców realizujących umowy na zarządzanie projektami z faktycznymi rezultatami projektu (Szef AU),
- wdrożenie procedury zapewniającej bezzwłoczną reakcję AU na informację o uwolnieniu środków znajdujących się na rachunkach FMS (Szef AU),
- zawieranie w umowach cywilnoprawnych jednoznacznych postanowień dotyczących wymiaru czasu pracy, w którym czynności z nich wynikające mają być realizowane (Komendant 32 WOG),
- zawieranie w umowach cywilnoprawnych z pracownikami jednoznacznych postanowień wykluczających ich realizację w czasie pracy przewidzianym na realizację zadań wynikających z umów o pracę (Komendant 32 WOG),
- rzetelne weryfikowanie kompletności dokumentacji dotyczącej realizacji umów cywilnoprawnych (Komendant 32 WOG),
- zapewnienie dokonywania kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej przez różne upoważnione do tych czynności osoby (Komendant 32 WOG),
- ujmowanie wydatków w prawidłowej klasyfikacji budżetowej (Komendant 32 WOG),
- oznaczanie na dokumentach księgowych daty wpływu do 32 WOG lub jednostek będących na zaopatrzeniu 32 WOG (Komendant 32 WOG),
- dokonanie zmian w Polityce rachunkowości zapewniających ujmowanie dowodów księgowych w księgach rachunkowych okresu, którego dotyczą (Komendant 32 WOG),
- zapewnienie terminowego przekazywania Kierownikowi Sekcji Zamówień Publicznych informacji o wykonaniu umowy (Szef RZI),
- zapewnienie przekazywania Kierownikowi Sekcji Zamówień Publicznych informacji o wykonaniu umowy w formie wynikającej z Regulaminu udzielania zamówień klasycznych (Szef RZI),
- zapewnienie przestrzegania terminowości w regulowaniu zobowiązań (Komendant 6 WOG),

- zapewnienie przestrzegania przepisów regulujących zasady wyceny aktywów Oddziału (Komendant 6 WOG).

Sformułowano także jedną uwagę skierowaną do Komendanta 32 WOG: Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości świadczą o nieskuteczności systemu kontroli zarządczej w 32 WOG w analizowanych obszarach, co wskazuje na konieczność weryfikacji adekwatności jej mechanizmów i wprowadzenia stosownych zmian.

Realizując postępowanie kontrolne w ramach kontroli Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 29 – Obrona narodowa, kontrolerzy NIK dokonali oględzin w trybie art. 39 ust. 1 ustawy o NIK, przeprowadzili 11 przesłuchań na podstawie art. 42 ust. 1 ustawy o NIK. Ponadto pobrano 23 ustne wyjaśnienia w trybie art. 40 ust. 6 ustawy o NIK.

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. DOCHODY I WYDATKI JEDNOSTEK KONTROLOWANYCH W RAMACH CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA

Lp.	Nazwa jednostki podległej	Wykonanie 2024				Udział w wydatkach części ogółem
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Dochody	Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	w tym, wydatki na wynagrodzeni a wg Rb-70	
Ogółem część 29, w tym:		184 816	188 969,4	115 491 043,4	19 915 642,1	100
1.	Dyrektor Generalny Ministerstwa – dysponent III stopnia	2376,2	2489,2	1 044 489,0	400 208,3	0,9
2.	Agencja Uzbrojenia	nd.	26 150,1	27 124 716,3	nd.	23,5
3.	Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych	159 960,1	72 807,8	43 966 156,5	19 371 238,7	38,1
4.	Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Gdyni	141	605,0	317 960,9	17 817,6	0,3
5.	6 Wojskowy Oddział Gospodarczy w Ustce	3694,6	812,0	620 044,5	374 402,5	0,5
6.	22 Wojskowy Oddział Gospodarczy w Olsztynie	4491,09	995,2	952 283,1	58 5314,8	0,8
7.	32 Oddział Gospodarczy w Zamościu	5738	1889,4	1 081 602,6	575 542,9	0,9
8.	11 Wojskowy Oddział Gospodarczy w Bydgoszczy	3776,4	1248,4	728 362,8	438 698,1	0,6
9.	4 Brygada Logistyczna w Pomiechówku	515,71	0,2	64 848,7	42 125,8	0,06

Opracowanie własne na podstawie wyników kontroli NIK.

7.2. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH JEDNOSTEK

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę
1.	Ministerstwo Obrony Narodowej	Władysław Kosiniak-Kamysz	O	Departament Obrony Narodowej
2.	Agencja Uzbrojenia	gen. bryg. dr Artur Kuptel	O	Departament Obrony Narodowej
3.	Służba Wywiadu Wojskowego	płk Dorota Kawecka	O	Departament Obrony Narodowej
4.	Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych	gen. bryg. Dariusz Mendrala	P	Delegatura NIK w Bydgoszczy
5.	Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Gdyni	płk Dariusz Piątkowski	P	Delegatura NIK w Gdańsku
6.	6 Wojskowy Oddział Gospodarczy w Ustce	płk Bogusław Śliwiński	P	Delegatura NIK w Gdańsku
7.	22 Wojskowy Oddział Gospodarczy w Olsztynie	płk Waldemar Litwa	P	Delegatura NIK w Olsztynie
8.	32 Oddział Gospodarczy w Zamościu	płk Andrzej Ziara	O	Delegatura NIK w Lublinie
9.	11 Wojskowy Oddział Gospodarczy w Bydgoszczy	ppłk Wiesław Zawiślak	P	Delegatura NIK w Bydgoszczy
10.	4 Brygada Logistyczna w Pomiechówku	płk Sławomir Walencykowski	P	Delegatura NIK w Warszawie

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O - w formie opisowej, N – negatywna

7.3. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA

Oceny wykonania budżetu w części 29 – Obrona narodowa dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Dochody (D) ¹²⁸ :	188 969,4 tys. zł
Wydatki (W) ¹²⁹ :	115 491 043,4 tys. zł
Łączna kwota (G = D + W):	115 680 012,8 tys. zł
Waga dochodów w łącznej kwocie: (Wd = D : G):	0,0016
Waga wydatków w łącznej kwocie: (Ww = W : G):	0,9984
Nieprawidłowości w dochodach:	nie były badane
Ocena cząstkowa dochodów (Od):	nie były badane
Nieprawidłowości w wydatkach:	444 730,5 tys. zł (0,38 % wydatków części 29)

1. udzielenie Uniwersytetowi Medycznemu w Łodzi subwencji w wysokości 36 660,0 tys. zł bez podstawy prawnej, co stanowiło naruszenie art. 460 ustawy Prawa o szkolnictwie wyższym w związku z art. 4 i 7 ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi oraz było niezgodne z art. 68 ust. 2 pkt 1 uofp (Minister ON);
2. zapłata podatku VAT od dostawy zapalników po terminie, co skutkowało koniecznością zapłaty odsetek od zaległości podatkowych w wysokości 8,9 tys. zł (Szef AU);
3. niecelowe przekazanie na rachunek powierniczy środków finansowych w kwocie 400 000,0 tys. zł (Szef AU);
4. nierzetelne zawarcie umowy na usługę zarządzania projektem poprzez nieuwzględnienie w niej postanowień zabezpieczających interes Skarbu Państwa, wskutek czego w sposób niecelowy i niegospodarny wypłacono wynagrodzenie wykonawcy za cztery kwartały zarządzania projektem dotyczącym dostaw SpW, w łącznej kwocie 6669,0 tys. zł (Szef AU);
5. nierzetelne sporządzenie aneksu do jednej z umów, w którym nie zabezpieczono interesów Skarbu Państwa poprzez niezaktualizowanie regulacji dot. kar umownych, co skutkowało brakiem podstawy do naliczenia i skutecznego wyegzekwowania kary umownej od zwłoki w dostawach zaplanowanych na 2024 r. wskutek czego brak było możliwości skutecznego wyegzekwowania należnej kary umownej w kwocie 986,2 tys. zł. (Szef AU);
6. dokonanie wypłaty wynagrodzeń w kwocie 12,6 tys. zł za obsługę prawną we wrześniu i w październiku 2024 r. pomimo niepotwierdzenia przez dowódców jednostek będących w zaopatrzeniu 32 WOG, na rzecz których była wykonywana ta obsługa, zestawień wykonanych czynności, o których mowa w § 3 ust. 2 umowy nr 2/2024 z 20 maja 2024 r. i ewidencji godzin wykonywania pracy, o której mowa w § 5 ust. 6 umowy nr 1/2024 z 1 marca 2024 r. (Komendant 32 WOG);
7. dokonanie przez Głównego księgowego – Szefa Finansów 32 WOG kontroli merytorycznej oraz jednocześnie kontroli formalno-rachunkowej faktur¹³⁰ za obsługę prawną jednostek będących w zaopatrzeniu 32 WOG (na łączną kwotę 15,6 tys. zł), pomimo że kontrola merytoryczna nie mieściła się w zakresie kompetencji Głównego księgowego, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 3 uofp (Komendant 32 WOG);

¹²⁸ Wysokość dochodów prezentujemy w przypadku każdej części, jednakże w częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody, a prowadzona jest analiza porównawcza dochodów, to nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

¹²⁹ Łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich.

¹³⁰ Nr: 02/10/2024 z 31 października 2024 r., 02/09/2024 z 30 września 2024 r., 3/10/2024 z 31 października 2024 r. i 3/09/2024 z 30 września 2024 r.

8. ujmowanie wydatków w łącznej kwocie 193,4 tys. zł w niewłaściwej klasyfikacji budżetowej (Komendant 32 WOG).
9. dokonanie płatności z tytułu czterech umów na łączną kwotę 48,4 tys. zł z przekroczeniem terminów umownych (Komendant 6 WOG);
10. dokonanie zwrotu zabezpieczeń wykonania dwóch umów na kwotę ogółem 136,4 tys. zł z przekroczeniem terminów umownych (Komendant 6 WOG).

Ponadto stwierdzono:

11. nierzetelny proces planowania wpłaty środków na Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych w łącznej kwocie 8 004 808,0 tys. zł (Minister ON);
12. wystąpienie z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej na kwotę 103,9 tys. zł przyznanej rezerwy, pomimo braku podstawy prawnej do wypłaty dodatków motywacyjno-lojalnościowych żołnierzom zaangażowanym w przygotowania przewodnictwa w Radzie UE (Minister ON);
13. zawarcie 14 umów cywilnoprawnych z konsultantami krajowymi w ochronie zdrowia związanych wyłącznie z obronnością kraju w czasie wojny i pokoju z mocą wsteczną tj. po terminie rozpoczęcia czynności będących przedmiotem umowy (Minister ON);
14. nierzetelne rozliczenie dotacji podmiotowej udzielonej w kwocie 11 727,8 tys. zł Akademii Sztuki Wojennej na realizację kursów i szkoleń (Minister ON);
15. nierzetelne opracowanie załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra ON z dnia 18 października 2019 r. w zakresie sposobu podziału środków finansowych przeznaczonych dla uczelni wojskowych na zadania związane z obroną narodową (Minister ON);
16. nierzetelne zatwierdzenie przez Ministra Ogłoszeń Konkursów Ofert pn. „Strzelnica w powiecie”, w których część kryteriów merytorycznej oceny ofert nie została sprecyzowana, co nie sprzyjało transparentności dokonywanej oceny (Minister ON);
17. brak skutecznych działań prowadzących do terminowej realizacji Projektu Mikroglob realizowanego za pomocą środków pochodzących z KPO (Minister ON/Szef AU);
18. niezrealizowanie celów Projektu e-zdrowie, pomimo upływu ponad roku od daty jego zakończenia (Minister ON);
19. zwłokę w wystąpieniu o zwrot środków stanowiących oszczędności uzyskane w trakcie realizacji umowy PL-P-GAP. Umowa ta została zakwalifikowana przez rząd USA w dniu 1 czerwca 2024 r. do wstępnego rozliczenia. Oszczędności w kwocie 1254,1 tys. USD zostały przebrane na holding account. Agencja wystąpiła o zwrot niewykorzystanych środków w ramach umowy dopiero 20 lutego 2025 r. (Szef AU);
20. zawarcie w umowach zlecenia podpisanych z pracownikami na obsługę finansowo-księgową KKO-P niespójnych danych w zakresie czasu realizacji wynikających z nich czynności (Komendant 32 WOG);
21. niewskazanie w umowach zlecenie zawartych z pracownikami (na łączną kwotę 33 600 zł) zasad realizacji określonych w nich zadań (czasu pracy) uwzględniających wykonywanie wynikających z zakresów czynności obowiązków pracowniczych (Komendant 32 WOG);
22. naruszenie Polityki rachunkowości 32 WOG poprzez niewskazanie dat wpływu do jednostki pięciu przyjętych do próby kontrolnej faktur na łączną kwotę 746 285,8 zł (Komendant 32 WOG);
23. nieujęcie w księgach rachunkowych 2024 r. i w sprawozdaniach RB-28 i Rb-BZ1 przypadających na ten rok kosztów i zobowiązań, co spowodowało ich zaniżenie o kwotę 1 649 758,64 zł¹³¹. Jednocześnie w księgach rachunkowych 2024 r. ujęto koszty 2023 r. wynikające z faktur za dostawy i usługi, które wpłynęły do 32 WOG po 20 stycznia 2024 r. na kwotę 1 044 431,83 zł¹³² (Komendant 32 WOG);

¹³¹ Według stanu na 3 marca 2025 r.

¹³² Dotyczyło to m.in. trzech faktur objętych próbą kontrolną nr: F/001045/23 z 27 października 2023 r., F/001151/23 z 27 listopada 2023 r. i 158/12/2023 z 31 grudnia 2023 r., na kwotę ogółem 360,2 tys. zł.

24. brak zwiększenia wartości środków trwałych modernizowanych na podstawie umowy z 6 listopada 2023 r., realizowanej dwuetapowo¹³³ (Komendant 6 WOG);
25. zamieszczenie w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy nr 402/III/FIN/2024 z dnia 21 listopada 2024 r. (sprawa 13/III/2024) w dniu 13 lutego 2025 r. tj. z naruszeniem terminu określonego w art. 448 ustawy Pzp – 30 dni od wykonania umowy (umowę wykonano w dniu 16 grudnia 2024 r.) (Szef RZI);
26. przekazanie Kierownikowi Sekcji Zamówień Publicznych informację o wykonaniu ww. umowy pocztą elektroniczną, co było niezgodne z § 4 pkt 24 Regulaminu udzielania zamówień klasycznych zobowiązującego do przekazania ww. informacji w formie pisemnej (Szef RZI).

Ocena cząstkowa wydatków (Ow): opisowa (3).

Oceny dokonano zgodnie z *Zasadami formułowania ocen cząstkowych i oceny ogólnej wykonania budżetu państwa*. Jej obniżenie w obszarze wydatków było spowodowane wystąpieniem m.in. nieprawidłowości dotyczących niedostatecznego nadzoru/kontroli dysponenta nad realizacją budżetu, tj. nierzetelnego planowania wydatków budżetu państwa oraz ryzyk związanych z nieterminową realizacją projektów finansowanych ze środków UE oraz nierzetelnego nadzoru nad prawidłowym wykorzystaniem dotacji, a także stwierdzonych przypadków nieskuteczności funkcjonujących mechanizmów kontroli zarządczej.

Łączna ocena dochodów i wydatków (ŁO¹³⁴): w formie opisowej (3).

Opinia o sprawozdaniach: pozytywna (5)

Ocena ogólna: w formie opisowej

¹³³ Nr 311/FIN/6WOG/2023/WT.

¹³⁴ $\text{ŁO} = \text{Od} \times \text{Wd} + \text{Ow} \times \text{Ww}$.

7.4. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem część 29 - Obrona Narodowa, w tym:		178 078,2	112 054,0	188 969,4	106	169
1	Dział 750 Administracja publiczna	862,4	581,0	860,8	100	148
1.1	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	436,4	380,0	428,4	98	113
1.1.1	0750 Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	147,1	130,0	163,9	111	126
1.1.2	0970 Wpływy z różnych dochodów	177,3	160,0	214,7	121	134
1.2	Rozdział 75057 Placówki zagraniczne	425,9	201,0	432,4	102	215
1.2.1	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	322,5	140,0	302,9	94	216
1.2.2	0970 Wpływy z różnych dochodów	103,3	60,0	129,4	125	216
2	Dział 752 Obrona narodowa	140 826,6	87 590,0	137 435,5	98	157
2.1	Rozdział 75201 Wojska Lądowe	1 051,7	741,0	1 468,2	140	198
2.1.1	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	194,8	32,0	134,6	69	421
2.1.2	0970 Wpływy z różnych dochodów	747,5	608,0	1 171,7	157	193
2.2	Rozdział 75202 Siły Powietrzne	1 851,8	979,0	1 393,1	75	142
2.2.1	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	1 022,5	358,0	425,5	42	119
2.2.2	0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	-401,6	230,0	446,4	-111	194
2.2.3	0970 Wpływy z różnych dochodów	602,7	297,0	459,8	76	155
2.3	Rozdział 75203 Marynarka Wojenna	9 688,8	2 057,0	3 472,5	36	169
2.3.1	0830 Wpływy z usług	2 236,0	1 700,0	2 182,9	98	128
2.3.2	0970 Wpływy z różnych dochodów	7 176,2	129,0	1 013,5	14	786
2.4	Rozdział 75204 Centralne wsparcie	11 330,4	12 186,0	29 223,4	258	240
2.4.1	0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	6 428,7	2 080,0	3 072,9	48	148
2.4.2	0970 Wpływy z różnych dochodów	10 086,9	10 000,0	26 149,8	259	261
2.5	Rozdział 75206 Wojska Obrony Terytorialnej	70,1	51,0	88,5	126	174
2.5.1	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	17,3	16,0	44,1	255	276
2.5.2	0970 Wpływy z różnych dochodów	41,2	33,0	36,1	88	109
2.6	Rozdział 75207 Żandarmeria Wojskowa	438,6	407,0	710,5	162	175
2.6.1	0830 Wpływy z usług	314,9	300,0	283,5	90	95
2.6.2	0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	36,6	0,0	98,7	270	
2.6.3	0970 Wpływy z różnych dochodów	68,4	100,0	312,9	457	313
2.7	Rozdział 75208 Duszpasterstwo Wojskowe	0,0	0,0	94,3		

2.7.1	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,0	0,0	94,3		
2.8	Rozdział 75211 Cyberbezpieczeństwo i Wsparcie Kryptograficzne	2 184,5	921,0	650,7	30	71
2.8.1	0750 Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa	141,8	142,0	141,8	100	100
2.8.2	0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	1 175,2	150,0	240,7	20	160
2.8.3	0970 Wpływy z różnych dochodów	803,7	597,0	171,6	21	29
2.9	Rozdział 75213 Dowodzenie i kierowanie Siłami Zbrojnymi	3,0	4,0	14,2	473	355
2.9.1	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	2,3	4,0	14,0	609	350
2.10	Rozdział 75216 Wojskowe Misje Pokojowe	21 644,7	14 000,0	11 564,8	53	83
2.10.1	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	12 617,8	12 000,0	6 263,2	50	52
2.10.2	0970 Wpływy z różnych dochodów	9 025,5	2 000,0	5 282,5	59	264
2.11	Rozdział 75217 Służba Wywiadu Wojskowego	13,5	23,0	179,0	1326	778
2.11.1	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,8	15,0	86,8	10850	579
2.11.2	0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	0,0	0,0	78,2		
2.12	Rozdział 75218 Służba Kontrwywiadu Wojskowego	2 146,5	713,0	1 161,9	54	163
2.12.1	0610 Wpływy z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów	837,2	250,0	106,5	13	43
2.12.2	0690 Wpływy z różnych opłat	903,5	300,0	662,7	73	221
2.12.3	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	109,3	60,0	120,9	111	202
2.12.4	0970 Wpływy z różnych dochodów	55,4	50,0	162,3	293	325
2.13	Rozdział 75219 Wojska Specjalne	1 137,4	250,0	874,6	77	350
2.13.1	0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	187,3	0,0	288,6	154	
2.13.2	0970 Wpływy z różnych dochodów	507,2	250,0	541,0	107	216
2.14	Rozdział 75220 Zabezpieczenie wojsk	71 826,2	47 095,0	74 398,2	104	158
2.14.1	0830 Wpływy z usług	36 355,4	28 121,0	35 363,6	97	126
2.14.2	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	10 171,7	4 318,0	11 288,3	111	261
2.14.3	0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	15 238,8	9 882,0	20 051,7	132	203
2.15	Rozdział 75224 Kwalifikacja wojskowa	2,6	2,0	2,7	104	135
2.15.1	0630 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	0,3	0,0	0,9	300	
2.15.2	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,2	0,0	1,0	500	
2.15.3	0970 Wpływy z różnych dochodów	2,1	2,0	0,8	38	40
2.16	Rozdział 75280 Działalność badawczo - rozwojowa	0,0	0,0	593,7		

2.16.1	0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	0,0	0,0	593,7		
2.17	Rozdział 75295 Pozostała działalność	17 435,9	8 161,0	11 544,4	66	141
2.17.1	0690 Wpływy z różnych opłat	3 174,6	2 600,0	3 497,1	110	135
2.17.2	0920 Pozostałe odsetki	42,1	428,0	1 355,6	3220	317
2.17.3	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	9 605,7	1 073,0	2 819,6	29	263
2.17.4	0950 Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów	1 899,4	105,0	1 133,9	60	1080
2.17.5	2910 Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,0	2 332,0	1 616,7		69
3	Dział 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	35 207,2	22 935,0	49 545,3	141	216
3.1	Rozdział 75301 Świadczenia pieniężne z zaopatrzenia emerytalnego	35 207,2	22 935,0	49 545,3	141	216
3.1.1	0940 Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	34 339,8	22 207,0	48 592,1	142	219
4	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	1 181,9	948,0	1 127,3	95	119
4.1	Rozdział 75503 Sądy wojskowe	1 181,9	948,0	1 127,3	95	119
4.1.1	0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od ludności	924,1	664,0	801,5	87	121
4.1.2	0630 Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego	229,2	257,0	313,8	137	122
5	Dział 851		0,0	0,3		
5.1	Rozdział 85195 Pozostała działalność	0,0	0,0	0,3		
5.1.2	2910 Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,0	0,0	0,3		

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.
Ustawa budżetowa na rok 2024.

7.5. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024				6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł				%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Ogółem część 29 – Obrona narodowa w tym:		97 079 598,4	117 519 821,0	115 594 957,0	115 491 043,4	119	98	100	
1.	Dział 730 Szkolnictwo wyższe i nauka	1 059 458,5	1 205 571,0	1 276 253,0	1 276 197,1	120	106	100	
1.1	Rozdział 73014 Działalność dydaktyczna i badawcza	280 507,2	351 530,0	360 775,5	360 768,5	129	103	100	
1.1.1	2270 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki zaliczanych do sektora finansów publicznych	224,1	289,0	243,8	240,5	107	83	99	
1.1.2	2520 Subwencje z budżetu dla podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zaliczanych do sektora finansów publicznych	280 276,5	351 037,0	360 521,7	360 521,7	129	103	100	
1.1.3	3250 Stypendia różne	0,0	204,0	0,0	0,0		0		
1.1.4	4000 Grupa wydatków bieżących jednostki	0,0	0,0	10,0	0,0			0	
1.1.5	4300 Zakup usług pozostałych	6,6	0,0	0,0	6,3	96			
1.2	Rozdział 73015 Działalność dydaktyczna w zakresie związanym z obroną narodową	770 270,2	836 529,0	901 112,3	901 063,4	117	108	100	
1.2.1	2270 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki zaliczanych do sektora finansów publicznych	49 000,0	51 000,0	51 000,0	51 000,0	104	100	100	
1.2.2	2520 Subwencje z budżetu dla podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, zaliczanych do sektora finansów publicznych	412 511,9	473 096,0	495 534,3	495 534,3	120	105	100	
1.2.3	6220 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	308 758,4	312 183,0	354 578,0	354 529,1	115	114	100	
1.3	Rozdział 73016 Pomoc materialna dla studentów i doktorantów	8 681,0	17 512,0	14 365,2	14 365,2	165	82	100	
1.3.1	2270 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki zaliczanych do sektora finansów publicznych	8 681,0	17 480,0	14 365,2	14 365,2	165	82	100	
2.	Dział 750 Administracja publiczna	407 609,5	511 850,0	459 523,5	455 780,1	112	89	99	
2.1	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	335 605,5	419 587,0	384 392,5	382 553,3	114	91	100	
2.1.1	4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	101 576,4	100 140,0	107 689,7	107 622,3	106	107	100	
2.1.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	105 131,1	160 746,0	134 346,5	134 345,4	128	84	100	

2.1.3	4180 Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności	21 402,7	22 500,0	29 204,7	29 204,7	136	130	100
2.2	Rozdział 75057 Placówki zagraniczne	72 004,0	92 263,0	74 690,5	72 930,9	101	79	98
2.2.1	3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnieriom i funkcjonariuszom	37 882,4	42 585,0	36 638,0	36 571,0	97	86	100
2.2.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	13 305,7	20 138,0	15 523,8	15 489,6	116	77	100
2.2.3	4300 Zakup usług pozostałych	13 136,5	18 700,0	0,0	12 601,9	96	67	
2.3	Rozdział 75076 Prezydencja Rzeczypospolitej Polskiej w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku	0,0	0,0	440,5	296,0			67
2.3.1	4020 Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	0,0	0,0	187,4	182,0			97
2.3.2	4420 Podróże służbowe zagraniczne	0,0	0,0	59,9	47,2			79
3.	Dział 752 Obrona narodowa	85 019 418,8	104 027 692,0	101 935 185,9	101 837 686,1	120	98	100
3.1	Rozdział 75201 Wojska Lądowe	7 226 114,8	8 985 876,0	9 760 362,9	9 760 360,5	135	109	100
3.1.1	3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnieriom i funkcjonariuszom	933 842,3	1 826 033,0	1 369 586,0	1 369 583,7	147	75	100
3.1.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	4 659 585,2	5 751 627,0	6 232 379,2	6 232 379,2	134	108	100
3.2	Rozdział 75202 Siły Powietrzne	2 744 881,9	3 409 694,0	3 575 783,4	3 575 783,4	130	105	100
3.2.1	3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnieriom i funkcjonariuszom	267 889,4	542 500,0	363 805,1	363 805,1	136	67	100
3.2.2	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	330 980,1	376 123,0	415 644,6	415 644,6	126	111	100
3.2.3	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	1 563 318,3	1 938 655,0	2 086 261,8	2 086 261,8	133	108	100
3.3	Rozdział 75203 Marynarka Wojenna	977 144,1	1 211 666,0	1 198 367,3	1 198 367,3	123	99	100
3.3.1	3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnieriom i funkcjonariuszom	90 855,2	122 114,0	113 257,1	113 257,1	125	93	100
3.3.2	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	97 509,2	111 214,0	125 954,5	125 954,5	129	113	100
3.3.3	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	586 994,5	780 194,0	729 769,2	729 769,2	124	94	100
3.4	Rozdział 75204 Centralne wsparcie	36 734 417,8	46 496 605,0	39 910 299,0	39 842 838,3	108	86	100
3.4.1	4210 Zakup materiałów i wyposażenia	5 172 936,9	6 403 002,0	0,0	3 875 652,6	75	61	
3.4.2	6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	3 308 293,4	5 335 188,0	4 624 108,6	4 624 019,0	140	87	100
3.4.3	6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	24 932 985,7	30 369 700,0	27 341 041,9	27 325 263,7	110	90	100
3.5	Rozdział 75206 Wojska Obrony Terytorialnej	1 219 240,8	1 586 901,0	1 665 973,1	1 665 972,5	137	105	100

3.5.1	3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom	526 337,9	742 169,0	717 638,6	717 638,0	136	97	100
3.5.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	401 788,0	543 017,0	563 893,4	563 893,4	140	104	100
3.6	Rozdział 75207 Żandarmeria Wojskowa	465 161,5	588 025,0	576 188,5	576 179,7	124	98	100
3.6.1	3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom	29 924,4	39 818,0	39 921,3	39 921,3	133	100	100
3.6.2	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	41 950,5	49 039,0	51 750,0	51 750,0	123	106	100
3.6.3	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	270 715,1	381 032,0	335 711,2	335 711,2	124	88	100
3.6.4	4180 Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności	37 382,2	41 602,0	49 205,0	49 205,0	132	118	100
3.7	Rozdział 75208 Duszpasterstwa Wojskowe	27 788,7	38 548,0	34 203,7	34 203,1	123	89	100
3.7.1	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	5 928,3	6 730,0	7 087,6	7 087,6	120	105	100
3.7.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	15 039,4	24 483,0	19 012,3	19 011,9	126	78	100
3.8	Rozdział 75211 Cyberbezpieczeństwo i wsparcie kryptologiczne	1 815 847,3	1 806 684,0	2 073 657,4	2 073 655,4	114	115	100
3.8.1	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	266 339,1	308 026,0	333 555,0	333 555,0	125	108	100
3.8.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	235 023,9	290 563,0	331 629,6	331 629,6	141	114	100
3.8.3	4210 Zakup materiałów i wyposażenia	664 249,0	604 927,0	0,0	615 571,8	93	102	
3.8.4	4300 Zakup usług pozostałych	430 317,5	366 197,0	0,0	533 935,1	124	146	
3.9	Rozdział 75213 Dowodzenie i kierowanie Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej	585 113,5	1 017 303,0	683 017,7	683 013,6	117	67	100
3.9.1	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	150 393,4	232 712,0	194 248,6	194 248,6	129	83	100
3.9.2	4540 Składki do organizacji międzynarodowych	282 714,0	610 887,0	319 903,0	319 902,9	113	52	100
3.10	Rozdział 75215 Zabezpieczenie potrzeb Sił Zbrojnych realizowanych przez przedsiębiorców	224 984,2	245 000,0	245 000,0	244 624,6	109	100	100
3.10.1	2830 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	224 984,2	245 000,0	245 000,0	244 624,6	109	100	100
3.11	Rozdział 75216 Wojskowe Misje Pokojowe	432 704,6	402 408,0	412 008,1	411 998,2	95	102	100
3.11.1	3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom	234 857,7	215 962,0	256 917,2	256 917,2	109	119	100
3.11.2	4300 Zakup usług pozostałych	129 623,7	119 844,0	0,0	113 368,9	87	95	

3.12	Rozdział 75217 Służba Wywiadu Wojskowego	280 601,5	349 140,0	694 241,4	693 775,0	247	199	100
3.12.1	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	106 815,4	138 948,0	126 303,8	126 303,8	118	91	100
3.12.2	4300 Zakup usług pozostałych	46 138,9	54 178,0	0,0	332 344,1	720	613	
3.13	Rozdział 75218 Służba Kontrwywiadu Wojskowego	502 517,5	590 119,0	623 544,0	622 933,2	124	106	100
3.13.1	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	29 247,9	33 009,0	37 787,7	37 784,5	129	114	100
3.13.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	199 084,7	261 059,0	252 594,9	252 593,9	127	97	100
3.13.3	4300 Zakup usług pozostałych	77 383,1	89 139,0	0,0	97 470,4	126	109	
3.13.4	6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	46 877,2	80 990,0	78 288,2	78 286,6	167	97	100
3.14	Rozdział 75219 Wojska Specjalne	568 271,3	749 750,0	674 800,8	674 800,7	119	90	100
3.14.1	3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom	33 756,2	49 483,0	40 666,1	40 666,1	120	82	100
3.14.2	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	35 500,9	40 803,0	43 776,0	43 776,0	123	107	100
3.14.3	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	352 690,6	520 722,0	430 143,8	430 143,8	122	83	100
3.14.4	4180 Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności	51 892,5	54 025,0	60 872,8	60 872,7	117	113	100
3.15	Rozdział 75220 Zabezpieczenie wojsk	13 165 880,6	15 596 413,0	15 677 105,3	15 675 226,0	119	101	100
3.15.1	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 679 877,4	2 290 736,0	2 126 787,0	2 126 787,0	127	93	100
3.15.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	1 128 461,6	2 288 999,0	1 604 126,1	1 604 126,1	142	70	100
3.15.3	4210 Zakup materiałów i wyposażenia	1 386 228,1	1 425 632,0	0,0	1 715 524,1	124	120	
3.15.4	4260 Zakup energii	1 454 681,3	1 302 103,0	0,0	1 400 378,0	96	108	
3.15.5	4270 Zakup usług remontowych	2 607 760,8	1 478 073,0	2 941 047,6	2 941 047,6	113	199	100
3.15.6	4300 Zakup usług pozostałych	2 319 923,9	2 682 968,0	0,0	2 599 921,9	112	97	
3.16	Rozdział 75222 Agencja Mienia Wojskowego	2 356 361,6	2 876 090,0	3 102 398,0	3 102 392,0	132	108	100
3.16.1	2840 Dotacja celowa z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	1 956 251,0	2 192 097,0	2 397 405,0	2 397 405,0	123	109	100
3.16.2	6220 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	324 311,6	588 427,0	609 427,0	609 421,0	188	104	100

3.17	Rozdział 75224 Kwalifikacja wojskowa	392 855,9	493 617,0	522 660,9	522 658,4	133	106	100
3.17.1	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	160 083,5	183 335,0	198 841,7	198 841,6	124	108	100
3.17.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	102 297,5	168 972,0	160 111,7	160 111,5	157	95	100
3.18	Rozdział 75279 Pomoc zagraniczna	438,5	0,0	524,6	327,2	75		62
3.18.1	2740 Pomoc zagraniczna	438,5	0,0	524,6	327,2	75		62
3.19	Rozdział 75280 Działalność badawczo-rozwojowa	1 246 145,8	1 014 880,0	720 976,1	720 975,5	58	71	100
3.19.1	4300 Zakup usług pozostałych	44 390,2	68 488,0	0,0	47 865,6	108	70	
3.19.2	6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	1 201 755,6	946 392,0	673 110,0	673 109,9	56	71	100
3.20	Rozdział 75295 Pozostała działalność	14 052 947,1	16 568 973,0	19 784 073,8	19 757 601,3	141	119	100
3.20.1	2270 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki zaliczanych do sektora finansów publicznych	816 811,1	979 823,0	1 089 296,0	1 089 269,7	133	111	100
3.20.2	3070 Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom	259 538,0	277 237,0	291 942,5	291 659,5	112	105	100
3.20.3	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	307 054,5	350 377,0	387 545,3	387 540,4	126	111	100
3.20.4	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	508 733,0	631 144,0	674 179,3	674 155,0	133	107	100
3.20.5	4080 Uposażenia i świadczenia pieniężne wypłacane przez okres roku żołnierzom i funkcjonariuszom zwolnionym ze służby	419 840,1	341 400,0	526 729,2	525 791,5	125	154	100
3.20.6	6680 Środki przekazane do funduszu prowadzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego	10 600 000,0	12 804 878,0	16 131 220,0	16 131 220,0	152	126	100
4.	Dział 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	9 966 998,8	11 164 484,0	11 241 625,9	11 241 591,5	113	101	100
4.1	Rozdział 75301 Świadczenia pieniężne z zaopatrzenia emerytalnego	9 962 499,5	11 159 937,0	11 233 571,4	11 233 536,9	113	101	100
4.1.1	3110 Świadczenia społeczne	9 919 177,7	11 114 471,0	10 823 561,5	10 823 527,0	109	97	100
4.2	Rozdział 75302 Uposażenia prokuratorów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne	2 603,8	2 541,0	5 307,3	5 307,3	204	209	100
4.2.1	3110 Świadczenia społeczne	2 603,8	2 541,0	5 307,3	5 307,3	204	209	100
4.3	Rozdział 75312 Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne	1 895,5	2 006,0	2 747,3	2 747,3	145	137	100
4.3.1	3110 Świadczenia społeczne	1 895,5	2 006,0	2 739,4	2 739,4	145	137	100
5.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	34 961,6	35 752,0	40 208,4	40 207,5	115	112	100
5.1	Rozdział 75503 Sądy wojskowe	34 961,6	35 752,0	40 208,4	40 207,5	115	112	100

5.1.1	4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	9 261,3	11 524,0	11 634,4	11 634,4	126	101	100
5.1.2	4050 Uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy	10 542,2	13 133,0	12 933,8	12 933,0	123	98	100
5.1.3	4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	1 654,9	1 949,0	1 906,3	1 906,3	115	98	100
5.1.4	4180 Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy oraz pozostałe należności	1 863,5	2 021,0	2 743,9	2 743,9	147	136	100
5.1.5	4590 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	6 622,1	0,0	6 085,9	6 085,9	92		100
6.	Dział 851 Ochrona zdrowia	385 617,0	358 840,0	490 577,5	488 115,4	127	136	99
6.1	Rozdział 85157 Staże i specjalizacje medyczne	18 471,9	29 000,0	27 179,5	26 536,9	144	92	98
6.1.1	4320 Staże i specjalizacje medyczne	18 471,9	29 000,0	27 179,5	26 536,9	144	92	98
6.2	Rozdział 85195 Pozostała działalność	366 244,5	329 840,0	463 398,0	461 578,5	126	140	100
6.2.1	6220 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	213 141,2	249 102,0	348 267,0	348 263,9	163	140	100
6.2.2	6230 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	109 570,9	44 172,0	76 381,0	76 380,7	70	173	100
7.	Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	205 534,2	215 632,0	151 582,8	151 465,8	74	70	100
7.1	Rozdział 92114 Pozostałe instytucje kultury	10 325,0	15 923,0	12 923,0	12 884,2	125	81	100
7.1.1	2550 Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	10 325,0	15 923,0	12 923,0	12 884,2	125	81	100
7.2	Rozdział 92118 Muzea	195 209,3	199 709,0	138 659,8	138 581,6	71	69	100
7.2.1	2550 Dotacja podmiotowa z budżetu dla państwowej instytucji kultury	57 961,0	66 652,0	75 990,0	75 990,0	131	114	100
7.2.2	6220 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych	137 248,3	133 057,0	62 669,8	62 591,6	46	47	100

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.
Ustawa budżetowa na rok 2024.

7.6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2023			Wykonanie 2024			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia ³⁾ , w tym:	170 377	15 419 827,5	7 542,01	184 816	19 915 642,1	8 979,94	119
1.	dział 750 Administracja publiczna status zatrudnienia:	1 694	258 328,5	12 708,02	1 734	297 091,1	14 277,73	112
	01	92	10 512,8	9 522,49	96	11 399,7	9 895,57	104
	02	4	844,9	17 602,15	6	1 258,2	17 475,00	99
	03	738	108 511,3	12 252,86	733	114 828,8	13 054,66	107
	10	860	138 459,5	13 416,62	899	169 604,4	15 721,58	117
1.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej status zatrudnienia:	1 603	243 053,1	12 635,32	1 651	280 041,2	14 134,93	112
	01	92	10 431,0	9 448,40	96	11 399,7	9 895,57	105
	02	4	844,9	17 602,15	6	1 258,2	17 475,00	99
	03	738	108 511,3	12 252,86	733	114 645,2	13 033,79	106
	10	769	123 265,9	13 357,81	816	152 738,1	15 598,25	117
1.2.	rozdział 75057 Placówki zagraniczne status zatrudnienia:	91	15 275,5	13 988,51	83	16 866,3	16 934,04	121
	01	0	81,8*	-	0	0,0		
	10	91	15 193,7	13 913,60	83	16 866,3	16 934,04	122
1.3.	rozdział 75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej status zatrudnienia:	0	0,0	0,0	0	183,6		
	03	0	0,0	0,0	0	183,6		
2.	dział 752 Obrona narodowa status zatrudnienia:	168 529	15 139 723,9	7 486,21	182 935	19 591 877,4	8 924,79	119
	01	44 570	3 510 821,4	6 564,25	44 428	4 399 712,4	8 252,51	126
	02	0	0,0	0,00	0	98,0		
	10	123 868	11 620 832,2	7 818,02	138 411	15 181 252,7	9 140,20	117
	14	91	8 070,2	7 390,33	96	10 814,3	9 387,41	127
2.1.	rozdział 75201 Wojska Lądowe status zatrudnienia:	63 765	5 480 421,0	7 162,26	70 478	7 175 059,2	8 483,80	118
	01	3 125	222 786,7	5 940,98	3 096	284 663,0	7 662,12	129
	10	60 640	5 257 634,3	7 225,20	67 382	6 890 396,2	8 521,56	118
2.2.	rozdział 75202 Siły Powietrzne status zatrudnienia:	23 627	2 126 166,7	7 499,07	25 790	2 747 719,9	8 878,51	118
	01	4 687	353 289,0	6 281,36	4 641	440 438,9	7 908,48	126
	14	29	2 745,9	7 890,39	31	3 768,4	10 130,11	128
	10	18 911	1 770 131,9	7 800,27	21 118	2 303 512,6	9 089,85	117
2.3.	rozdział 75203 Marynarka Wojenna status zatrudnienia:	8 403	770 337,6	7 639,51	8 601	942 110,7	9 127,92	119
	01	1 393	104 115,3	6 228,48	1 403	133 333,2	7 919,53	127
	10	7 010	666 222,3	7 919,90	7 198	808 777,5	9 363,45	118

2.4.	rozdział 75206 Wojska Obrony Terytorialnej status zatrudnienia:	5 504	523 662,5	7 928,51	6 253	713 647,1	9 510,73	120
	01	845	71 075,3	7 009,40	849	90 263,3	8 859,77	126
	10	4 659	452 587,2	8 095,21	5 404	623 383,8	9 613,00	119
2.5.	rozdział 75207 Żandarmeria Wojskowa status zatrudnienia:	3 477	352 155,6	8 440,12	3 575	426 455,9	9 940,70	118
	01	525	44 620,0	7 082,55	531	54 439,5	8 543,55	121
	10	2 952	307 535,5	8 681,56	3 044	372 016,4	10 184,42	117
2.6.	rozdział 75208 Duszpasterstwa Wojskowe status zatrudnienia:	197	23 292,9	9 853,16	201	28 406,5	11 777,16	120
	01	60	6 320,2	8 778,04	60	7 529,9	10 458,19	119
	10	137	16 972,7	10 324,01	141	20 876,6	12 338,42	120
2.7.	rozdział 75211 Cyberbezpieczeństwo i wsparcie kryptologiczne status zatrudnienia:	5 578	549 120,9	8 203,67	6 088	717 962,3	9 827,56	120
	01	3 238	284 441,1	7 320,39	3 295	353 807,8	8 948,10	122
	10	2 340	264 679,8	9 425,92	2 793	364 154,5	10 865,09	115
2.8.	rozdział 752013 Dowodzenie i kierowanie Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej status zatrudnienia:	1 592	217 465,1	11 383,23	1 682	269 799,0	13 366,97	117
	01	440	43 698,1	8 276,14	429	51 804,9	10 063,11	122
	10	1 152	173 767,0	12 569,95	1 253	217 994,1	14 498,14	115
2.9.	rozdział 75216 Wojskowe Misje Pokojowe status zatrudnienia:	39	3 650,3	7 799,63	46	4 000,1	7 246,56	93
	01	39	3 650,3	7 799,63	46	4 000,1	7 246,56	93
2.10.	rozdział 75217 Służba Wywiadu Wojskowego** status zatrudnienia:	1 243	135 655,9	9 094,66	1 343	158 603,3	9 841,36	108
	01	196	17 918,1	7 618,21	196	20 694,9	8 798,85	115
	10	1 047	117 737,8	9 371,05	1 147	137 908,4	10 019,50	107
2.11.	rozdział 75218 Służba Kontrwywiadu Wojskowego status zatrudnienia:	1 863	250 124,5	11 188,25	1 880	313 011,9	13 874,64	124
	01	287	31 248,6	9 073,34	291	39 748,5	11 382,73	125
	02	0	0	0	0	98,0	0,00	
	10	1 576	218 876,0	11 573,39	1 589	273 165,4	14 325,85	124
2.12.	rozdział 75219 Wojska Specjalne status zatrudnienia:	3 654	437 652,4	9 981,13	3 758	522 353,9	11 583,15	116
	01	446	37 877,7	7 077,29	445	46 433,4	8 695,39	123
	10	3 208	399 774,7	10 384,84	3 313	475 920,5	11 971,04	115
2.13.	rozdział 75220 Zabezpieczenie wojsk status zatrudnienia:	37 544	3 070 553,1	6 815,45	40 233	4 019 771,3	8 326,02	122
	01	23 587	1 792 037,1	6 331,30	23 406	2 251 692,3	8 016,79	127
	14	15	1 238,9	6 882,52	15	1 546,9	8 593,89	125
	10	13 942	1 277 277,2	7 634,47	16 812	1 766 532,1	8 756,31	115

2.14.	rozdział 75224 Kwalifikacja wojskowa status zatrudnienia:	3 198	285 938,1	7 450,96	3 538	386 601,9	9 105,94	122
	01	2 183	170 553,2	6 510,66	2 135	210 748,1	8 225,92	126
	10	1 015	115 384,8	9 473,30	1 403	175 853,8	10 445,11	110
2.15.	rozdział 75295 Pozostała działalność status zatrudnienia:	8 845	913 527,1	8 606,81	9 469	1 166 374,4	10 264,85	119
	01	3 519	327 190,7	7 748,19	3 605	410 114,6	9 480,23	122
	14	47	4 085,5	7 243,85	50	5 499,0	9 165,00	127
	10	5 279	582 250,9	9 191,31	5 814	750 760,8	10 760,82	117
3.	dział 755 Wymiar sprawiedliwości status zatrudnienia:	148	21 666,2	12 199,45	147	26 673,6	15 121,09	124
	01	103	9 864,7	7 981,17	103	12 274,5	9 930,83	124
	09	1	210,0	17 500,00	1	300,1	25 008,33	143
	10	44	11 591,5	21 953,59	43	14 099,0	27 323,64	124
3.1.	rozdział 75503 Sądy wojskowe status zatrudnienia:	148	21 666,2	12 199,45	147	26 673,6	15 121,09	124
	01	103	9 864,7	7 981,17	103	12 274,5	9 930,83	124
	09	1	210,0	17 500,00	1	300,1	25 008,33	143
	10	44	11 591,5	21 953,59	43	14 099,0	27 323,64	124
4.	dział 851 Ochrona zdrowia status zatrudnienia:	6	109,1	1 514,86	0	0,0		
	01	6	109,1	1 514,86	0	0,0		
4.1.	rozdział 75195 Pozostała działalność status zatrudnienia:	6	109,1	1 514,86	0	0,0		
	01	6	109,1	1 514,86	0	0,0		

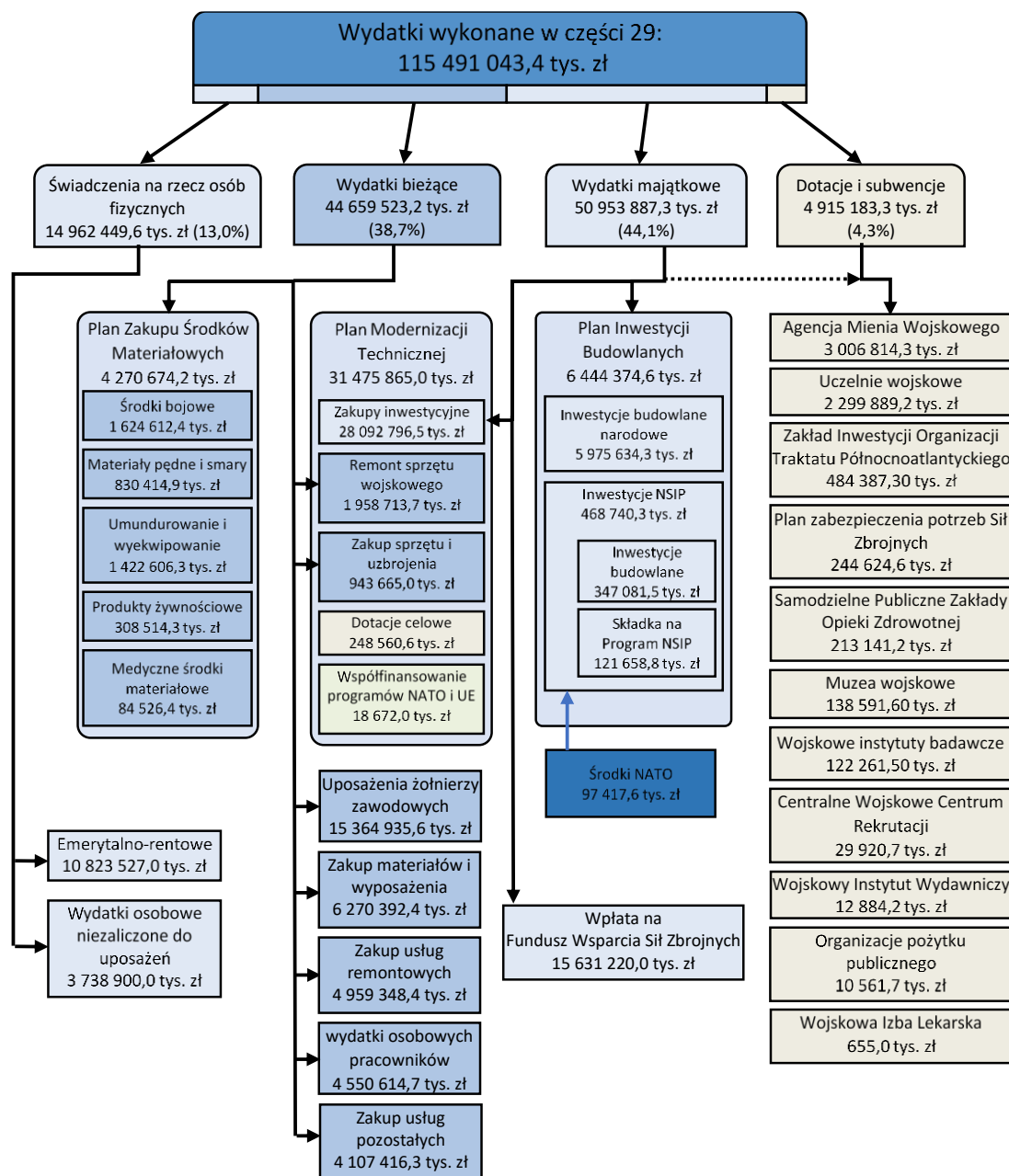
Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, zweryfikowanego przez NIK.

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Załącznik nr 35 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

7.7. INFOGRAFIKA: WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 29 – OBRONA NARODOWA

7.8. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Finansów
8. Minister Obrony Narodowej
9. Przewodniczący Komisji Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
10. Przewodniczący Komisji do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Przewodniczący Komisji Obrony Narodowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
12. Przewodniczący Komisji Obrony Narodowej Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
13. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego
14. Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego